

Omakoti

*Ammattitaidolla
puutarha-alan työt
toiveidenne mukaisesti*

Puistopuutarhuri, arboristi
Mervi Lehtonen
044-537 8338
21330 Paattinen
www.kukkeapiha.fi

**Kukkea
Piha**

VARSINAIS-SUOMI LÄNSI » NUMERO 3/2026 » OMAKOTIASUMISEN ERIKOISLEHTI » 18. vuosikerta » www.omakotilehdet.fi

Viihtyisä piha alkaa hyvistä perustuksista

Ilmalämpöpumppu apuna
kodin viilennyksessä

6

Vakuutus turvaa kodin ja
vapaa-ajan asunnon

14

**KESÄ ON AURINKOSÄHKÖN
PARASTA AIKAA!**

**ENERGIATALO
JÄRVI**

**MAKSA OSTOKSESI
RAHOITUKSELLA
TAI OSISSA!**

OSTA NYT!
Saat 6 kk korotonta
ja kulutonta
maksuaikaa.

AURINKOENERGIA

Ympäristöystävällistä
aurinkoenergiaa ilman
haitallisia päästöjä!

Aurinkopaneelit asennettuna
alk. 4.990 € (4,05 kWp-järjestelmä)

ILMALÄMPÖ/JÄÄHDYTYS

Maksimoi mukavuus ja nauti!
Lämmittää ja jäähdyttää
asuin- ja liiketilat tehokkaasti
ja hyvällä hyötysuhteella.

Ilmalämpöpumput asennettuna alk. 1.590 €

SÄHKÖAUTON LATAUS

Älykäs sähköauton latausasema
BENY sopii yhteen kaikkien
aurinkosähköjärjestelmien
sekä ladattavien autojen kanssa.
Autolaturit asennettuna alk. 1.490 €

SCANOFFICE
LÄMPÖPUMPPU-PRO

GREE

mitsubishi
ELECTRIC

SCANOFFICE
AURINKOPARTNERI

**Meiltä löydät kokonaisvaltaiset lämmitys- ja
jäähdytysratkaisut asennuksineen sekä huollot.**

KAARINA: Krossin alue, Nummenniityntie 22, 20780 Kaarina
Avoimna ma-pe 9-16 • puh. 044 512 3456

SALO: Liikekeskus Valuri, Kaakelitehtaankatu 2, 24260 Salo
Avoimna ma-pe 8-16 • puh. 02-727 5700

Betjäning på svenska 044 512 3402 • www.energiatalo.fi

LAADUKKAAT RAKENNUSTARVIKKEET APUNASI!

Liikkeemme laajasta
valikoimasta kaikki
tuotteet rakentamiseen.

Asiantunteva rakennus-
tarvikekauppias
palveluksessanne.

Sahaus- ja kuljetus-
palvelua.

Myös rakennusliike!

Ota yhteyttä tai
tule käymään ja
pyydä tarjous!

**Hakulan
Puu Oy**

Rantatöyryntie 31
21420 LIETO

P. 02 489 2100

www.hakulanpuu.fi

Aukioloajat
ma-to 7 - 17
pe 7 - 18
la 9 - 14

KAIHTIMET JA MARKIISIT

SOITA 044 016 1170

Suunnittelu-, mittaus- ja asennuspalvelut.

Eerikinkatu 38, Turku
p. 044 016 1170
www.johannakaihдин.fi
myynti@johannakaihдин.fi

Avoinna ma-pe 10-17

RokotePalvelu

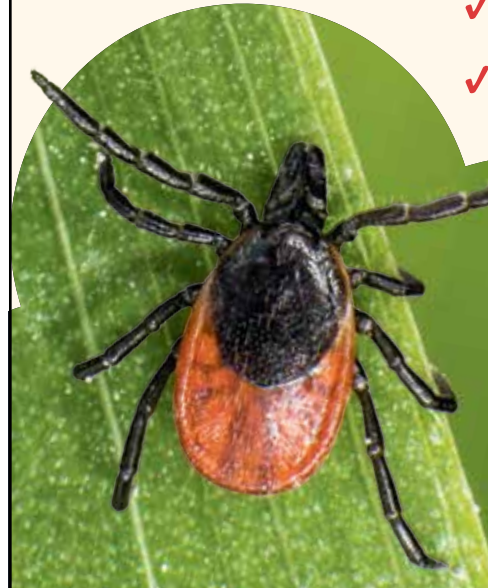
Punkkirokotus nyt kuntoon

**TBE- eli punkkirokotukset on hyvä hoitaa kuntoon
nyt, jotta saat suojan ennen kauden alkua.**

Perussarja sisältää kolme rokotusta, joista kaksi ensimmäistä
rokotetta on hyvä ottaa ennen punkkikauden alkua.

✓ Varaa aika tai tule käymään
ilman ajanvarausta.

✓ www.rokotepalvelu.fi

**KATSO
ROKOTEBUSSIN
AIKAULU
rokotebussi.fi**

Rokotepalvelu Turku - Kristiinankatu 6 / Eerikinkatu 20, Turku
050 538 6765 - rokotepalvelu@rokotepalvelu.fi

Omakoti
www.omakotilehdet.fi

Tykkää

meistä Facebookissa!
facebook.com/omakotilehti

Omakoti

www.omakotilehdet.fi

facebook.com/omakotilehti

Ilmestyminen

Nro 1/2026 vko 6
Nro 2/2026 vko 18
Nro 3/2026 vko 26
Nro 4/2026 vko 38

Jakelu ja levikki

Jakelulevikki 10 000 kpl

Pientalot Raision, Naantalin,
Maskun, Ruskon ja Nousiaisten
taajamissa.

Julkaisija ja kustantaja

Nexus Media Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
toimisto@nexme.fi

Päätoimittaja

Petri Kaukonen
p. 0400 770 203
petri.kaukonen@nexme.fi

Toimitus

Mari Pihlajaniemi
p. 045 276 5998
toimitus@nexme.fi

Mediamyynti

Nexus Media Oy toimisto
p. 0400 772 229
toimisto@nexme.fi

Taitto ja ilmoitusvalmistus

Nexus Media Oy
aineistot@nexme.fi

Paino

Sanomala Oy

Etukannen kuva

iStock

Lehti noudattaa ilmoitusten julkaisusääntöjä. Reklamaatit on tehtävä 7 vrk:n aikana ilmoituksen julkaisemisesta Nexus Media Oy:lle. Suurin mahdollinen vastuu ilmoituksen julkaisemisesta sattuneesta virheestä tai poisjäämisestä sekä sen aiheuttamista vahingoista on ilmoituksen hinta. Mikäli ilmoitusmateriaali saapuu aineistopäivän jälkeen Nexus Media Oy ei ole velvollinen korvaamaan painovirheitä. Ilmoituksesta lähetetään oikovedos sopimuksen mukaan. Peruutukset viimeistään aineistopäivänä. Jos ilmoitus on ehditty valmistaa ennen peruutusta, veloitetaan siitä 50 % ilmoituksen hinnasta.

Dreamstime

12 Remontoimalla saa mökistä unelmien kesäpaikan

Tässä lehdessä

- 3 Pääkirjoitus
- 4 Ajankohtaista
- 6 Ilmalämpöpumppu ja kodin viilennys
- 8 Pihan perustaminen
- 11 Kolumni: Tuulahduksia Euroopasta
- 12 Vapaa-ajan asunnon ostaminen
- 14 Kodin ja vapaa-ajan vakuutukset
- 16 Sähkönsäätö ja aurinkopaneelit
- 18 Omakotitalon kausihuolto
- 20 Autoilu-teema: Sähköautolla matkailu
- 22 Ajanviete
- 23 Lakipalsta

Petri Kaukonen
Päätoimittaja

Kesän riemut ja riesat

Kesä on upeaa aikaa, jossa on vain yksi pieni mutta: suomalaiset rakennukset on suunniteltu tukalien helteiden sijaan pikemminkin kylmää ilmanalaa varten. Jo noin 20 asteen ulkolämpötila voi nostaa sisälämmön kodeissa liki 30 asteeseen, ja helteiden väistyttyäkin asunnon viilenemisessä voi mennä päiviä.

Asumisterveysasetuksen mukaan asuntojen sisälämpötila ei kuitenkaan saisi nousta kesäaikaan yli 32 asteen. Sitä kuumempana koti voi olla jo terveydelle haitallinen. Mikä siis neuvoksi?

Koneellinen ilmastointi on tehokas tapa torjua kuumuutta, mutta yksi arkinen keino sisälämpötilan suitsimiseen on tietysti pitää ikkunat ja ovet visusti kiinni päivisin ja torjua auringonpaistetta myös sälekaihtimilla ja verhoilla.

Kesä vie kotona oleskelun usein myös ulos, pihalle tai terrassille. Jotta oleskelu olisi pihan puolella mieluisaa vielä paahtavimpina hellepäivinä, kannattaa sinne toteuttaa varjoisia paikkoja. Tämä on jotain, mitä vielä joitain vuosia sitten suomalaisille pihaille ei osattu välttämättä edes kaivata.

Puut tarjoavat suojaa ja varjoa varsinkin talon etelänpuolella seinustalla, mutta niiden kasvamisessa kestää vuosia. Nopeakasvuiset köynnökset esimerkiksi pergolan ympärillä voivat tarjota nopeamman ratkaisun – ja muutenkin viihtyisän paikan kesän oleskeluihin.

Kesäisin terveisin,

Petri Kaukonen

päätoimittaja

MAA-JA ILMAVESI- LÄMPÖPUMPUT

**Lämpöpumput myy Turun talousalueella Lämpö & Kylmä.
Koko lämmitysjärjestelmä meiltä.**

**- Kaikkien lämpöpumppujen myynti, asennus ja huolto
- Viilennys**

Varsinais-Suomen Lämpö & Kylmä Oy

Petri Rantala
p. 02-488 58 300, info@lampokylma.fi

www.lampokylmä.fi

LÄMPÖPUMPUT

lämpö & kylmä

Vesivisa Oy

0400 995 550

- LVI-ASENNUKSET
- KATTILANVAIHDOT
- ILMALÄMPÖPUMPUT
- ÖLJYPOLTINASENNUKSET
- SÄHKÖURAKOINTI 0400 419 341

Vintalantie 74, Lieto www.vesivisa.fi

Huoleton rakentamista ja remontointia

Suunnittelupalvelu **Plus** apunasi

Tutustu
palveluun

Kokonaisvaltainen palvelu sinulle, joka haluat tehdä rakentamisesta tai remontoinnista huoleton. Kun projekti etenee harkitun suunnitelman pohjalta ja rinnallasi kulkee kokenut asiantuntija, välttyt turhilta virheiltä ja säästät sekä aikaa että rahaa.

Palvelu mukautuu elämäntilanteeseesi ja hankkeesi laajuuteen, olipa kyseessä yksittäinen tila tai koko kodin uudistus. Suunnittelupalvelu Plussan avulla saat varmuuden siitä, että kaikki ratkaisut tukevat toisiaan ja lopputulos vastaa sekä toiveitasi että arjen tarpeita.

Suunnittelupalvelu Plus -palvelu sisältää

Suunnittelupalvelun

Saat suunnitteluun, ratkaisuihin ja tuotevalintoihin ammattilaisen avun. Autamme valitsemaan budjettiisi sopivat tuotteet ja saat suunnitelmista 3D-kuvat.

Oman yhteyshenkilön

Saat projektillesi oman yhteyshenkilön, joka on apunasi koko projektin keston ajan. Yhteyshenkilösi tuntee hankkeesi ja auttaa sinua eteenpäin aina tarvittaessa.

Sopimushinnat

Avaa Laattapiste-Pukkila Tili ja saat projektillesi sopimushinnat. Sopimushinnat ovat voimassa tämän jälkeen sekä myymälässä että verkkokaupassa.

Teknisen tuen

Saat työmaa-aikaisen teknisen tuen ja opastuksen tuotteiden asennukseen ja käyttöön. Autamme myös asennukseen ja toteutukseen liittyvissä kysymyksissä.

Onnistumisen lähtöpiste.

» LYHYESTI

Tehomaksullinen sähkösiirtosopimus kannustaa seuraamaan kodin sähkönkulutusta

Energiaviraston vuoden alussa julkaisema määräys sähkön tehomaksusta herätti huolta omakotiasujien sähkölaskun paisumisesta. Käytännössä määräys kuitenkin vain yhtenäisti eri sähköverkkoyritysten tarjoamien tehomaksullisten tuotteiden hinnoittelua.

– Yksittäisen omakotitaloasujan ei ole mikään pakko ottaa tehomaksullista siirtotuotetta käyttöönsä, joten siinä mielessä tehomaksulliset tuotteet eivät tule suoraan vaikuttamaan omakotitaloasujien laskuun, jos he näin valitsevat, selventää **Minna Tolvanen** Motivasta.

– Jos asujat päätyvät valitsemaan tehomaksullisen siirtotuotteen, tulee siinä siirron perusmaksu (€/kk) todennäköisesti olemaan vastaavaa tehosiirtomaksutonta tuotetta alhaisempi. Jos siten asuja ylittää 8 kW:n rajan 60 minuutin keskitehon perusteella määritelmien mukaisesti, tulee perusmaksun päälle ylitetyn tehon mukaisesti tehomaksua (€/kW).

Omakotiasujan kannattaa kuitenkin Tolvasen mukaan alkaa seurata omaa sähkönkulutustaan ja tehopiikkejään.

– Kannattaa tutustua myös sähkömaksujen muodostukseen, jos se ei ole vielä ihan niin tuttua. Alustavasti voi myös pohtia, olisiko tehomaksullinen siirtotuote kannattava omalle kohdalle, jos ja kun oma siirtoyhtiö tulee lisäämään tehomaksullisen tuotteen siirtotuotteiden valikoimaan.

Tehomaksun raja ylittyy arjessa helposti

Verkonhaltijan näkökulmasta verkkoa kuormittavia tehopiikkejä muodostuu yleensä esimerkiksi kovina pakkaspäivinä, erityisesti aamuisin ja iltaapäivisin tai iltaisin, kun sähkönkulutus on suurinta.

– Yleensä sähkö on hintavampaa silloin kun kaikki sitä haluavat käyttää, jolloin myös tehopiikit nousevat, toteaa Tolvanen. Nämä tehopiikit eivät kuitenkaan näy yksittäisen kuluttajan kukkarossa, vaan kuluttajan tehomaksuun vaikuttaa vain yksittäisen sähköliittymän teho.

– Eli jos itse et käytä suuritehoisia sähkölaitteita samanaikaisesti, et myöskään maksa "ylimääräistä" tehomaksua (jos olet ottanut tehomaksullisen siirtotuotteen), vaikka kokonaisuudessaan sähköverkos-

sa olisi tehopiikki.

Suurikokoinen sähkösauna tai sähköauton pikalataus voi yksinään ylittää 8 kW:n tehomaksun kynnyksen. Muutoin normaalissa asumisessa tehomaksun raja voi Tolvasen mukaan ylittyä, jos suurempitehoisia laitteita käytetään samanaikaisesti.

– Tällaisia laitteita voivat olla muun muassa sähkölämmitys, käyttöveden lämmitys sähköllä, poreallas, suurehko lattialämmitys, pienempi sähkösauna, uunin ja liekin yhteiskäyttö...

Lisäksi hän kehottaa huomioimaan, että laitteita ei kannata kytkeä päälle samanaikaisesti.

– Esimerkiksi saunan lämmittämiseen tarvitsee kiukaan käyttäen enemmän tehoa kuin halutun lämpötilan ylläpitämiseen. Tämän vuoksi, jos ottaa tehomaksullisen siirtotuotteen, kannattaa omiin käyttötapoihin kiinnittää huomiota sekä mahdollisuuksien mukaan käyttää ohjauspalveluja.

Kulutuksen ohjauksen automatisointi avuksi

Jos omakotiasuja päättää vaihtaa sähkönsiirtotuotteensa tehomak-

sulliseksi, Tolvanen neuvoo panostamaan viimeistään siinä vaiheessa kulutuksen ohjauksen automatisointiin.

– Toki ajoittamalla sähkölaitteiden käyttöä itse sekä seuraamalla sähkön hintoja voi tehomaksuun vaikuttaa, mutta kotiautomaatiolla tai muulla ohjauspalvelulla voidaan varmistaa sähkönkäytön ajoittaminen helposti ja mahdollisimman edullisesti huomioiden sekä sähkön hinta että tehomaksurajat.

Sähköverkkoyhtiöt tarjoavat hänen mukaansa usein jo ohjauspalveluja esimerkiksi käyttövesivaraajan lämmitykseen, ja monilta muiltakin palveluntarjoajilta löytyy ratkaisuja sähkön käytön ajoittamiseen.

– Jos ja kun tehomaksu yleistyy, palvelut varmasti laajenevat huomioimaan myös tehomaksurajat, jos näin ei vielä ole.

Oman sähkönkulutuksensa saa tietoonsa Fingridin Datahub-portaalista tai käytössä olevan energiyhtiön verkkopalvelusta. Kun kulutukset ilmoitetaan tuntitasolla (kWh/h), vastaa sama lukema myös tuon tunnin huipputehoa (kW).

Dreamstime

Dreamstime

Ilmalämpöpumppu lämmittää asuntoa talvella ja viilentää sitä kesätoikseen.

Teksti: Ulla Sirén

Ilmalämpöpumppu voi viilentää 20 kesää

Kesä tuo mukanaan kaiken sen, mitä useimmat meistä odottavat pakkasten ja lyhyiden päivien valtakaudella: on taas valoa, aurinkoa, lämpöä ja elämää hehkuva luonto. Mutta kaikella sillä on epämiellyttävä ja joissakin tapauksissa vaarallinen käänköpuoli – tukalan lämmin sisäilma. Jäähdytykseen on onneksi olemassa apuvälineitä, kuten useimmille tuttu ilmalämpöpumppu, joka hyvin hoidettuna jaksaa puurtää töitä yllättävän kauan.

Ilmalämpöpumppu on sekä kodin lämmitin että viilennin. Ilmalämpöpumpun toiminta perustuu kahteen erilliseen yksikköön, joista ulkoyksikkö ottaa lämmitysenergiaa talteen ulkoilmasta ja siirtää sen sisäyksikön kautta huoneilmaan. Huoneilman jäähdytyksessä laite toimii toisin päin, eli se imee lämmintä ilmaa sisätilasta ja siirtää ulos.

Ilmalämpöpumppu kuluttaa energiaa kesät talvet, mutta ympärivuotisessa käytössä sen lasketaan säästävän keskimäärin 3000–7000 kilowattituntia sähköä.

Ilmalämpöpumpun tai useampia voi asentaa käytännössä millaiseen omakotitaloon tai mökkiin tahansa.

– Useampikerroksinen omakotita-

lo ei välttämättä tarvitse ilmalämpöpumppua jokaiseen kerrokseen. Jos talossa on avoin portaikko, sen keskivaiheille sijoitettu laite lämmittää ja viilentää sekä ylempää että alemmaa kerrosta, selittää LVI-insinööri **Kari Mäntä**, jolla on alalta pitkä kokemus.

Mäntä korostaa, että parhaimman tehon saamiseksi ilmalämpöpumpusta tärkeintä on välttää tila, jossa lämmittävä tai viilentävä vaikutus kattaa mahdollisimman suuren alan.

– Hyvin pieneen, alle 50 neliön rakennukseen en ilmalämpöpumppua laittaisi, mutta muuten sitä voi suositella millaiseen taloon tahansa, hän sanoo.

Hän muistuttaa, että ilmalämpöpumpulla voi viilentää sisäilmaa pel-

kästään käyttämällä kosteutta poistavaa toimintoa. Kosteuden väheneminen saa ilman tuntumaan viileämmältä, vaikka varsinainen viilennys ei olisi päällä. Samalla säästyy energiaa.

Huoltamalla pitkä elinkaari

Ilmalämpöpumpun kunnossapito on yksinkertaista, kunhan pitää mielessään muutaman perusasian ja tekee huoltotoimet säännöllisesti.

– Tärkein itse hoidettava asia on sisäyksikön suodattimien puhdistus, Kari Mäntä sanoo.

Puhdistus tehdään irrottamalla suodattimet paikaltaan ja imuroi-

malla ne molemmilta puolilta puh- taaksi pölystä. Jos pöly ei lähde imu- roimalla, ne voi pestä miedolla pesu- ainevedellä. Pesun jälkeen suodatti- met on kuivattava kunnollisesti, en- nen kuin ne voi laittaa takaisin pai- kalleen. Mäntyn mukaan imurointi kannattaa tehdä niinkin usein kuin 2–3 viikon välein, varsinkin, jos huoneilmassa on runsaasti pölyä. Suo- dattimet pitää vaihtaa uusiin silloin tällöin riippuen niiden kunnosta ja laitteen käyttöohjeessa annetusta suosituksesta. Yleensä vaihtoväli on vuodesta kahteen vuoteen.

Kondenssivesiletkun eli pump- puun kertyvän veden poistoletkun tarkistaminen kuuluu erityisesti ke- väisiin tehtäviin, koska huoneilmas-

Freepik

Pöytätuuletin on edullinen mutta ei kovin tehokas viilentäjä. Sen viilentävää vaikutusta voi lisätä esimerkiksi asettamalla tuulettimen eteen jääpaloja kulhossa.

ta talven lämmityskauden aikana lähtenyt lika ja pöly ovat voineet tarttua putken seinämiin.

– Jos letku on tukkeutumassa, laite ei toimi kunnolla, ja lopulta vesi tulee lattialle, Kari Mänty selittää. Hän muistuttaa, että jos putki on tukossa, sen vaihtamiseen tarvitaan ammattilainen.

Myös ulkoyksikön voi puhdistaa itse liasta ja roskista, joita laitteeseen kertyy väkisinkin ulkoilmasa. Muuten sen huoltaminen ja tarkistaminen kuuluu ammattihoitajalle, kuten koko laitteen ainakin muutaman vuoden välein.

– Parhaiten huollon tarpeen saa selville tarkkailemalla omaa laitettaan, Mänty neuvoo. Hänen mukaansa selvin merkki on se, että ilmalämpöpumpun teho heikkenee niin, että se ei enää lämmitä eikä viilennä kuten ennen. Laite saattaa myös alkaa pitää outoa ääntä, tai se voi olla likaantunut niin, että sitä ei saa omin keinoin puhdistettua. Mäntyn mukaan asiaan kuulumatoman äänen aiheuttaa usein rikkoutunut puhallin.

– Silloin tarvitaan LVI-alan ammattilainen vaihtamaan puhallin tai sen laakeri. Sitä ei voi tehdä itse, Mänty sanoo.

Hyvin hoidettu ilmalämpöpumpu voi kestää 15–20 vuotta ympäri vuoden käytettynä. Kari Mänty toteaa kuitenkin, että hyvin toimivan ja kestävä laitteen on oltava alun alkaen laadukas ja Suomen oloihin sopiva. Halpa ostohinta ei takaa edullisinta käyttötulosta.

– Markkinoilla on halpoja ulko- ja sisäyksiköitä, jotka eivät kestä näiden leveysasteiden pakkasia ja suuria säävaihteluja. Siksi tärkein neuvoni on, että lai-

tetta hankittaessa ei kannata tinkiä laadusta. Luotettavilta valmistajilta saa lisäksi luotettavat merkkikohtaiset ohjeet ilmalämpöpumpun käyttöön ja huoltoon, hän sanoo.

Jäähdytystä lattiateitse

Omakotitalon lattialämmityslaitteisto voi toimia ilmalämpöpumpun tavoin myös jäähdyttimenä.

Maaviilennys ei ole kaikille mahdollinen, mutta sinänsä se on hyvin toimiva viilennyskeino, mikäli tarvittava laitteisto on valmiina olemassa tai asennettavissa. Maaviilennys on yhtä kuin maalämmitys nurin päin. Sen periaatteena on kierrättää lämmönsiirtonestettä putkistoon tai puhallinkonvektoriin syvällä kallioperässä olevista kaivoista. Lämmenneen nesteen se johtaa takaisin maan alle jäähdytymään. Sähköä tarvitaan sen verran, kuin nestettä kuljettava kiertovesipumppu käyttöön tarvitaan. Maaviilennys voidaan toteuttaa myös puhallinkonvektoreilla, joihin pumpattu lämmönsiirtoneste lämpenee huoneilman lämpöenergialla, ja huone siis viilenee.

Lattiaviilennys puolestaan on mahdollista asentaa, jos talossa on lattialämmitys ja valurakenteiset lattiat. Se toimii samassa putkistossa ja käyttää samoja jakotukkeja ja säätölaitteistoa kuin lattialämmitys, ja sen tehokin perustuu samaan asiaan, eli pieniin lämpötilaeroihin ja suuriin lämmönsiirtopintoihin. Viilennysteho jakautuu maa- ja lattiaviilennyksessä eri puolille taloa tasaisemmin kuin ilmalämpöpumppuja käytettäessä, mutta ne eivät poista kosteutta huoneilmasta. »

Maalämpö

- Huolto, myynti ja asennus
- Lämpökaivot ja keruuputkistot

KALLIOKAIVO OY

Puh. 4305 324, 0400 124 124 • Mynämäki

www.kalliokaivo.fi

TAKUULAATUISET POLTTOPUUT LÄHELTÄ

POHJOLAN POLTTOPUU WWW.POHJOLANPOLTTOPUU.FI
050 537 7980 • AURA

JÄSPI

jaspi.fi

PYYDÄ TARJOUS
Jäspi ilma-vesi-lämpöpumpulle!

UUTUUS!
Luonnollinen kylmäaine R290

Evo tai Split, uuteen tai remontoitavaan taloon.

Isot kotitalousvähennykset verotukseen!

Lämpö Nurmi Oy

Lämpöpalvelut kotisi parhaaksi

www.lamponurmi.fi

Pihlajarinne 9, Littoinen
Mikko Nurmi, p. 044 519 1452

Jäspi lämmityslaitteiden asennus, huolto ja korjaus sekä säätö ja käytön opastus

Teksti: Elina Salmi

Pihan tärkein osa on piilossa maan alla

Onpa kyse sitten uudispihasta tai vanhan remontoinnista, on varmistuttava siitä, että perustuskerrokset on oikein tehty ja kasvualustakerros tarpeeksi vahva. Siten pihasta tulee kaunis ja kestävä.

Ulkomaisissa pihaohjelmissa tehdään kiveyksiä latomalla kivet suoraan maahan. Meillä se ei onnistu, koska maa routii ja suoraan maanpinnalle ladotut kivet ovat seuraavana kesänä laineilla kuin lähijärven aallot.

– Onhan se tietysti vähän tylsää ajatella niitä maanalaisia rakenteita, koska niihin kuluu paljon rahaa eivätkä ne näy minnekään, mutta ne ovat kuitenkin se tärkein onnistuneen piharakentamisen perusta. Esimerkiksi kiveyksistä ja aidoista ei tule kestäviä ilman kunnon perustusta, tietää pihasuunnittelija, puutarhuri **Maaret Järvinen**.

– Perustusvaiheessa on myös huolehdittava siitä, että pihaan tulee riittävän paksut kasvualustakerrokset.

Pihan rakentaminen tai perusrakennus alkaa siis siitä, mistä kaikki muukin rakentaminen – perustuksista. Hyvä pihasuunnittelija auttaa siinä, että maanalaisista kerroksista tulee oikeanlaiset oikeaan kohtaan ja hyvä maanrakentaja sitten toteuttaa suunnitelman. Perustuskerrosten lisäksi on hyvä kiinnittää huomiota asianmukaisiin ja oikein tehtyihin routasuojauksiin esimerkiksi kiveyksen alla. Routaeristyksen pitää jatkua jonkin matkaa suunnitellun kiveyksen ulkopuolelle.

Jos on rakentamassa uudispihaa, kannattaa miettiä sitäkin, haluaako ehkä myöhemmin pihaan pystyttää huvimajan, grillikatoksen tai muita rakennuksia. Niidenkin vaatimat

maanalaiset kerrokset on hyvä tehdä samalla, vaikkei rakennuksia heti toteuttaisikaan, sillä rakennuspaikoille ei välttämättä enää pääse sujuvasti koneilla talon valmistuttua.

Jos pihaa pitää myöhemmin kaivella perustusten vuoksi, niin pienestäkin kaivurista jää väistämättä jäljet, jolloin esimerkiksi nurmikko joutuu paikkailemaan tai jopa perustamaan uudelleen. Siitä koituu lisäkustannuksia pihaprojektissa.

Yleensä kasvualustaa joutuu parantamaan

Pihaa perustaessa tai parantaessa kannattaa kaikki suunnitella kerralla, vaikka kaikkea ei toteuttaisikaan heti.

Silloin pihan rakentamista ja budjetia voi pilkkoa. Tänä kesänä tehdään tuo ja ensi kesänä tämä. Silloin auttaa erityisen paljon pihasuunnitelma, jonka mukaan voi hankkia kasveja silloin, kun ne ovat edullisia eikä tule osteltua hurmiossa mitä sattuu.

– Eräs asiakkaani kuljetti käsilaukussaan hankittavien kasvien luetteloa ja poikkesi aina kauppareissulla myös taimistoon katsomaan, josko siellä olisi hyviä tarjouksia tai alennuksia. Hän onnistui hankkimaan haluamansa välillä isokin alennuksin, toteaa Järvinen.

Erityisesti syksyllä saattaa tehdä hyviäkin löytöjä, kun taimistot tyhjentävät valikoimiaan. Esimerkiksi alpiruusu, joka keväällä maksaa 40–50

Freepik

Erityisesti syksyllä saattaa tehdä hyviäkin löytöjä, kun taimistot tyhjentävät valikoimiaan.

euroa, voi syksyllä olla tarjolla parhaimmillaan 70 prosentin alennuksella. Tosin on huomioitava, että alppiruusulle kevät on parempi istutusajankohta ja jos sen istutaa syksyllä, se on ensimmäiseksi talveksi suojattava.

Suunnittelussa tärkeä lähtökoh- ta on paikalla oleva maa ja sen laa- tu. Jos tontti on umpisavea, ei siinä ilman toimenpiteitä kasva oikein mikään. Lisäksi liian pieni, saveen kaivettu istutuskouppa saattaa täyttyä vedellä ja kasvi tukehtuu.

Savimaa pitäisi kasvun varmis- tamiseksi kaivaa pois ja korvata kunnollisella kasvualustalla. Sellai- sessa pihassa suosittelen, että istu- tukset suunnitellaan mieluummin suoraan maanpinnasta ylöspäin eli esimerkiksi istutusaltaisiin tai ko- hopenkkeihin mieluummin kuin aletaan vaihtaa puolta metriä tai

metriä pihan pinnasta.

Jos taas tontti on kovin kuivaa hiekkamaata, voi siihen sekoittaa vaikka kompostia maanparannuk- seksi tai tehdä pengerryksiä, joiden taakse saa tuotua uutta multaa. Hy- vää, multavaa perusmaata voi pa- rantaa sekoittamalla siihen jonkin verran turvepitoista multaa.

Pienissä 40–50 litran säkeissä myytävä multa on usein aika tur- vevoittoista. Se taas tarkoittaa sitä, että istutuksia joutuu kastelemaan urakalla, koska turve ei juurikaan pidätä vettä. Pikku säkeissä oleva, turvepitoinen multa on tarkoitettu paremminkin olemassa olevan istutuksen maanparannukseen kuin uusien istutusalueiden perustami- seen. Suursäkeissä myytävä tava- ra on pääsääntöisesti multaa ja so- veltuu piharakentamiseen oikein hyvin. »

Täyden palvelun kaivuut ja kuljetukset Naantalin seudulla!

Kaivuu ja Kuljetus P&T Mäkelä

- Maa-aineskuljetukset
- Talojen pohjat
- Salaojat
- Tienpohjat
- Vaihtolavakuljetukset

www.kaivuujakuljetusptmakela.fi

Maanpääntie 100, 21150 Röölä | p. 0400 820 740 | teromakela@hotmail.fi

- Viemäreiden ja salaojien kuvaukset ja kartoitukset
- Viemäreiden ja salaojien pesut
- Julkisivupesut
- IV-puhdistus, -säätö ja tasapainoitusyöt
- Kiinteistöjen kunnostustyöt

Projektis Oy

Kaarina
p. 044 211 2209
www.projektis.fi

Aika
uusia
pihaa?

Asfaltoitu piha on siisti eikä sitä tarvitse huoltaa

Asfaltti sopii niin omakotitalojen kuin taloyhtiöidenkin pihaan. Hoidamme myös muita asfalttoinnin pientöitä sekä esimerkiksi yksityisteiden perusparannuksia. Peab Asphalt on Suomen suurin asfaltoija. Tarjoamme laadukkaat päällysteet sekä niihin liittyvät palvelut ammattitaidolla ja kustannustehokkaasti.

Ota yhteyttä ja pyydä tarjous!

PEAB

Peab Asphalt

Peab Asphalt

Jari Aalto, myyntipäällikkö

040 580 8204 | jari.aalto@peabasfalt.fi

Laadukas ja tyylikäs lasitus on ulkotilojen kruunu

SAAT MEILTÄ SEURAAVAT LUKKAN-TUOTTEET AVAIMET KÄTEEN -PERIAATTEELLA:

- terassilasitukset • parvekelasit
- lasikaiteet • lasikatot

Kutsu meidät maksuttomalle mittauskäynnille!

KW
KASKI WORKS

044 988 0701
kaskiworks@gmail.com

WWW.KASKIWORKS.FI

Hei lukija

Askarruttaako kodin remontointi?

Jaa remonttikokemuksesi tai toivo juttuaihetta osoitteessa:

omakotilehdet.fi/palaute

Omakoti

Älä istuta taimia liian tiheään

Pihan suunnittelussa on hyvä ensiksi miettiä, minkä tyyllisen pihan haluaa ja millainen värimaailma miellyttää omaa silmää. Ennen kasvivalintoja on vielä huomioitava kasvuolosuhteet eli kasvuvyöhyke, maaperä ja valon suunta. Sitten voi ottaa suunnan taimikauppaan.

Järvinen suosittelee tekemään ryhmiä, joissa kasvit tukevat toisiaan. Alppiruusu esimerkiksi on varjossa viihtyvä kasvi, joten sen kaveriksi voi istuttaa puun, joka vähän kasvettuaan varjostaa pensasta ja lisää sen viihtyvyyttä.

– Sen sijaan että laittaa pientä ripellystä sinne ja tänne, niin rakentaa mieluummin suurehkoja, puolivillin näköisiä sekaryhmiä. Niihin voi laittaa myös hyötykasveja, kuten marjapensaasia ja matalampaa perennaa alle.

Yksi yleisimmistä virheistä, joita harrastelijahortonomi tekee, on istuttaa taimet liian lähekkäin. On maltettava noudattaa taimiston suositusta taimivälistä, vaikka istutettu alue näyttää aluksi vähän tyhjältä ja vajaalta. Kunhan malttaa odottaa pari vuotta, niin piha alkaa näyttää siltä, mitä on suunniteltu.

– Jos kasvit istuttaa liian tiheästi, niin niitä joutuu aika pian harventamaan ja silloin on ostanut taimia suotta liikaa. Samoin liian tiheästi istutettaessa nopeakasvuisemmat saattavat tukahduttaa hitaammat ennen kuin ne pääsevät edes kunnolla vauhtiin. Kasvustojen perkaamisessa ja kokonaisten pensaiden poistamisessa on hirveä homma, kun ne ovat ehtineet juurtua kunnolla, sanoo Järvinen.

On tuki taimistoja, joista saa myös valmiiksi suuria puita ja pensaita. Valitettavasti niitä on pikku taimia vaikeampi saada istutuksen jälkeen viihtymään ja ne maksavat moninkertaisesti yleisemmin myynnissä oleviin pieniin taimiin verrattuna.

Veden solina vaatii vähän hoitoa

Solisevan veden ääni rauhoittaa ja moni haluaa siksi vesiaiheen omaan puutarhaansa. Siinäkin on omat niksinsä, ettei haluttu pihan kaunistus ole hetken päästä leväin kuoppa pihan perällä.

– Suosittelemme käyttämään valmiita paketteja, joissa on allas ja kansi, josta vesi pulppuaa. Kantta voi sitten maisemoida vaikka kauniilla kivillä. Kun järjestelmä on suljettu, niin sinne ei keräänny niin paljon ylimääräistä. Jos kuitenkin haluaa avoimen sammakkolammen, niin siihen kannattaa istuttaa kasveja, jotka puhdistavat vettä. Allasta ei myöskään kannata sijoittaa suoraan auringonpaisteeseen, koska silloin siihen kertyy nopeasti levää, muistuttaa Järvinen.

Kun allas on tasapainossa, se ei ole kuulemma työläs hoidettava.

Kun putsaa pohjaan kertyvät lehdet ja roskat pois vaikka kerran viikossa, niin vesi pysyy todennäköisesti hyvänä. Virtaava vesi on paras ratkaisu siinä, että altaan vesi pysyy puhtaina ja kirkkaana.

Kerran vuodessa – joko syksyllä tyhjennyksen yhteydessä tai keväällä ennen täyttämistä – kannattaa puhdistaa allas perusteellisesti ja poistaa pohjasta kaikki orgaaninen aines pois.

Aita tarvitsee luvan ja kunnan perustukset

Vaikka uusi rakentamislaki helpotti pienehköjen rakennusten pystyttämistä, ei sen vaikutus ulotu esimerkiksi aitoihin. Kaupunkiympäristössä aidan rakentamista on säädelty usein varsin tarkasti.

Yleisin määräys on, että tontin rajalle saa pystyttää 1200 mm aidan ilman eri lupaa, mutta käytännöt vaihtelevat kortteleittain ja jopa tonteittain. Kannattaa siis pirauttaa oman kunnan rakennusvalvontaan ja varmistaa, mitä saa tehdä ja mitä ei.

Jos asuinalueelle on määrätty, että tonttien välissä pitää olla pensasaidat ja haluaisi pitää lemmikkiä pihalla vapaana, voi pensasaidan sisäpuolelle, omalle puolelle tonttia laittaa verkkoaidan. Sekään ei saa olla ylettömän korkea.

Jos saa luvan aidan rakentamiseen, on jälleen tärkein yksityiskohta perustukset. Niiden pitää olla kunnolliset, riittävän syvät ja huolella routaeristetyt, etteivät tolpat mene routimisen takia vinoon tai muurikiviat vetele. Joka suuntaan kiemurtava ja kallisteleva lauta-aita ei ole ilo silmälle.

Piharakennuksia suunnitellessa pitää muistaa, että vaikka niille ei välttämättä enää tarvita erillistä lupaa, pitää kaiken rakennettavan kuitenkin mahtua tontin rakennusoikeuteen. Myöskään liian lähelle naapurin rajaa ei saa rakentaa.

Esimerkiksi terassi ja pergola talon kyljessä ovat kivoja silloin, kun taloon on suunniteltu kulku ulos. Saunan jälkeen vilvoittelukin on mukavampaa ja kokkaaminen sujuu, kun saa suoraan ovesta kuljettua tarvitsemansa tavarat terasille.

– Itse tykkään, että jos vaan kustannukset antavat periksi, on kiva, jos on useampia oleilupaikkoja pihassa. On esimerkiksi aamukahvipaikka jossain kohtaa tonttia, saunan vilvoittelu toisaalla ja kesäkeittiö sekä ruokailu omassa kohdassaan. Muutama liuskekivi ei vaadi kummoisiakaan pohjatöitä, mutta niiden päälle saa esimerkiksi pikkupöydän ja pari tuolia sille aamukahville, toteaa Järvinen. ■

Maaret Järvinen on pihasuunnittelija ja puutarhuri, joka on pitänyt jo pitkään suosittua kevät.net -blogia.

» KOLUMNI

Tuulahduksia Euroopasta

Sirpa Pietikäinen
Kirjoittaja on Euroopan
parlamentin jäsen.

Kotipuutarhuri ei tarvitse torjunta-aineita

Ihmiset ovat innovoineet läpi historian erilaisia yhdisteitä, jotka auttaisivat meitä arjessa pitämään kodin siistinä ja puutarhan ötökät loitolla. Monet näistä kemikaaleista kuitenkin sisältävät niin kutsuttuja ikuisuuskemikaaleja eli PFAS-yhdisteitä, jotka ovat erittäin haitallisia sekä meille ihmisille että ympäristölle. PFAS-yhdisteiden on todistettu lisäävän esimerkiksi erilaisten syöpien riskiä ja vaikuttavan kykyymme saada jälkeläisiä. Arkea helpottavista aineista onkin tullut valtava turvallisuusuhka.

Turvallisen elinympäristön vaaliminen alkaa kotoa ja omasta pihapiiristä; emmehän halua myrkyttää omaa elinympäristöämme. Myrkyille on onneksi olemassa lukuisia luonnonmukaisia vaihtoehtoja, joista osa nojautuu uudenlaisiin innovaatioihin ja osa perinteisiin menetelmiin ja maalaisjärkeen. On hyvin ymmärrettävää, että erityisesti ilmastonmuutoksen myötä lisääntyvät vieraslajit, kuten kotilot ja etanat aiheuttavat kotipuutarhureille päänsäryä ja houkutuksen kaivaa myrkkypullot esiin. Järkevä ajoitus ja erilaisten menetelmien yhdistäminen mahdollistavat kuitenkin tehokkaan mutta luonnonmukaisen torjunnan. Tuholaisetnoiden ja -kotiloiden hävittämiseen voi käyttää luomuviljelyynkin soveltuvia rautafosfaattivalmisteita jo aikaisin keväällä erityisesti ilta-aikaan, jolloin maan kosteus on korkeampi ja eliöt liikkeellä. Kevätaikaan on myös tärkeää poimia näkyvät kotilot puutarhasta ennen niiden munimisaikaa ja hävittää ne kiehuvan kuu-

malla vedellä sekajätteen mukana, jotta ne eivät leviä uudelleen tai houkuttele paikalle lajotovereita.

On ymmärrettävää, että puutarhassa kyykkiminen ei ole kaikille vaihtoehto. Puutarhan hoitoon tarjotaan onneksi myös erilaisia palveluita kuten paikallisten 4H-yhdistysten piha- ja puutarha-apua. Nämä yhdistykset kouluttavat ja työllistävät paikallisia nuoria, jotka oppivat samalla myös itse käytännön taitoja puutarhanhoitoon liittyen. Voimakkaat kemikaalit jäävät pysyvästi maaperään ja siten maahan sitoutuva kemikaalitaakka kertyy sukupolvien myötä. Meidän on siis ajateltava erityisesti lapsia ja nuoria niin terveys- kuin ympäristöasioissa.

Meidän poliitikkojen tehtävänä on kehittää sellaisia lakeja, olosuhteita ja kannustimia, joiden myötä terveyttä ja planeetan hyvinvointia tukevat toiminnot ja innovaatiot pääsevät leviämään ja vieämään tilaa menneisyyden myrkyiltä. EU on jo nyt tiukentanut näiden vaarallisten kemikaalien pitoisuusvaatimuksia, mutta edelleen kuluttajan tulee olla tarkkana. Pyrin itse edistämään tiukempaa EU-tason kemikaalisääntelyä erityisesti kuluttajatuotteissa mutta valitettavasti kaikki päättäjät eivät ole samoilla linjoilla. Haluankin rohkaista kansalaisia olemaan aktiivisesti yhteydessä poliittisiin päättäjiin ja vaatia lainsäädäntöä, joka turvaa terveellisen ja turvallisen elinympäristön meille nykyisille ja tuleville sukupolville.

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Mökkeilyn makuun

Simpelin kotoisa mummonmökki tai hulppea huvila – vapaa-ajan asuntoja löytyy laidasta laitaan, mutta yhteistä niille on se, että useimmat meistä viettäisivät niissä oikein mieluusti aikaansa. Millaiset mökit ovat nykyisin haluttuja, ja millaisin toivein mökkeilyn pariin ylipäättään hakeudutaan?

Mökkikauppa käy taas – jos nyt ei kuumana, niin ainakin mukavan lämpöisenä.

Kiinteistönvälitysalan Keskusliitto raportoi kesän 2025 lopulla mökkikaupan vilkastuneen jälleen parin vuoden notkahduksen jälkeen. Tiedotteessaan liitto totesi vapaa-ajan asuntojen kauppamäärien nousseen jo koronaa edeltävää tasoa korkeammalle.

Vapaa-ajan asukkaiden Liitto VAAL ry:n puheenjohtaja **Raimo Kosonen** arvioi mökkikauppakohteiden osalta tilanteen olevan pääosin kaksijakoinen. Hänen kokemuksensa mukaan osa mökinostajista haluaisi löytää suhteellisen edullisia kohteita, joita voisi sitten hankinnan tehtyään kunnostaa remonteilla omien mielihalu- jen mukaisesti.

– Osa taas etsii hyvin varusteltu- ja mökkikohteita, joissa lähtökoh- taisesti on lähes sama varustelutaso kuin omassa vakituksessa asunnossa.

Usein etsinnässä ovat puhtaiden vesien rantakohteet, Kosonen lisää. Myös paikallisten palveluiden saata- vuudella saattaa olla kuitenkin suuri merkitys mökinvalinnassa.

Vanhan mökin sähköistäminen on mittava hanke

Lähivuosien aikana ei ole Kososen mukaan tapahtunut mitään erityi- sen suurta muutosta sen suhteen, millaista varustelutasoa vapaa-ajan asunnoilta toivotaan – ainakaan tut- kimustulosten perusteella. Hän huo- mauttaa mökkien varustelutason toki kehittyneen kaiken aikaa pikku hil- jaa.

Jos mökki on ollut ennestään niin sanotusti vaatimattomammin varus- teltu, vaikkapa kantoveden varassa ja sähkötön, voikin herätä houkutus lis- sätä siihen mukavuuksia.

– Kysymys on usein tässä yhteydes- sä tapahtuvista perusasioihin liitty- vistä toimista, kuten mökin sähköis- täminen, veteen ja viemäröintiin teh- tävät muutokset sekä etäyhteyksien saaminen mökille.

Kun mökki halutaan sähköistää tai varustaa juoksevalla vedellä, kyse on Kososen mukaan lähes poikkeukset- ta varsin isosta muutoksesta – riippu- en toki vanhan mökin lähtötilantees- ta. Hän muistuttaa tehtävien toimen-

piteiden olevan myös luvanvaraisia.

– Ennen minkään toimenpiteen käynnistämistä, jo suunnittelun yhteydessä, tulee olla yhteydessä kun- nan asianomaisiin viranhaltijoihin ja selvittää heiltä tarvittavat lupame- nettelyt. Näin vältetään myöhemmin mahdollisia eteen tulevia ongelmia.

Esimerkiksi mökin käyttötarkoi- tuksen muuttaminen kesäasuttavas- ta ympärivuotiseen käyttöön sovel- tuvaksi edellyttää erilaisia lupame- nettelyitä. Muutokseen liittyvät ehdot ovat määriteltyinä kuntien rakennus- järjestyksessä.

– Näiden ehtojen selvittäminen jo suunnitelmia käynnistettäessä on ensiarvoisen tärkeätä. Yllätyksenä saattaa myös tulla LVIS-alueelle teh- tävien parannuksien ja korjauksien korkea kustannustaso, Kosonen huo- mauttaa.

Kuntokartoitus mökkiremontin aluksi

Jos mökkirakennus on yhtään van- hempaa perua, se voi kaivata jo mel- koista remonttia. Ainakin tulisijat, katon kunto, sadevesijärjestelmä ja

mahdolliset kaivot olisi hyvä käydä läpi ajatuksella. Niiden puutteet kun voivat aiheuttaa suurempia ongel- mia, jos asia lyödään laimin pitkään.

– Mökkiremonttia suunniteltaessa kannattaa aluksi tehdä mökin nykyti- lan kuntokartoitus mielellään yhdes- sä alan ammattilaisen kanssa, Koso- nen suosittelee.

Hän kehottaa myös huomioimaan mökin rakentamisajankohtana voi- massa olleet rakentamiseen liittyvät ohjeet ja menettelytavat. Lisäksi on tärkeätä selvittää, mitä materiaaleja on hyvä tai suositeltavaa käyttää re- monttia toteutettaessa.

– Väärin valittuina ne saattavat joh- taa tuleviin uusiin ongelmiin.

Kosonen pohtii mökkeilijälle ole- van oleellista harkita, mitä kunnosta- mis- ja ylläpitotarpeita mökkiin olisi hyvä tai pitäisi tehdä.

– Toteuttaa asioita suunnitelmalli- sesti, ei spontaanisti, hän painottaa. Jo remontin suunnittelun yhteydessä varhaisessa vaiheessa tulee olla myös yhteydessä kunnan rakennusvalvon- taan.

Mökinomistaja ei kuitenkaan saa tai edes voi toteuttaa aivan kaikkea

Dreamstime

itse, vaan joidenkin toimenpiteiden tekeminen kuuluu jättää ammattilaisille. Jos jotakin, Kosonen toivoisikin varsinkin kokemattomampien mökinomistajien olevan paremmin tietoisia siitä, mitkä toimenpiteet mökillä ovat luvanvaraisia.

Vanhan mökin kunnossapidon tarvitsema työmäärä voi kuitenkin yllättää. Kosonen muistuttaa sen voivan varsin usein kasvaa jopa moninkertaiseksi aiemmin ajatellusta.

- Eikä vähiten siksi, että työn edistyessä niin sanotusti "ruokahuilu kasvaa" ja laajenee alkuperäistä laajemmalle.

Omat mökkitoiveet ja ympäristön olosuhteet selville

Jos mökkikuume yllättää ja myytäviä mökkejä tekee mieli ryhtyä katselemaan tositaroituksella, mitä kaikkea tulisi käydä läpi ennen kuin lyö niin sanotusti rahat tiskiinkin?

Raimo Kosonen kehottaa ensinnäkin selvittämään perusteellisesti omat toiveet ja tahtotilan siitä, mil-

laista mökkiä ollaan hakemassa.

- Ollaanko hankkimassa tee-se-itse -kunnostustarvetta omaavaa mökkiä vai valmista kokonaisuutta? Olisiko sen sijainti rannalla vai kuivan maan mökki?

Toisekseen hän neuvoo miettimään mökiltä haluttua varustelua kuten esimerkiksi sen sähköistystä. Yhtä lailla tulisi huomioida myös kulkuyhteydet mökille, sekä veden käsittelyyn liittyvät seikat.

Toiveiden selkeydyttyä ja mahdollisen kohteen löydyttyä Kosonen neuvoo tekemään tai teettämään kohteeseen vielä kuntotarkastuksen ennen ostopäätöksen tekemistä. Sen lisäksi hän kehottaa selvittämään alueen tulevia ja nykyisiä kaava-asioihin ja rakentamiseen liittyviä ohjeita ja muutoksia.

- Onko alueelle tulossa mahdollisia energiaan - aurinko, tuuli - tai kaivoksiin liittyviä hankkeita lähivuosina, hän mainitsee esimerkkinä.

Sen ohella mökin ympäristöön kannattaa Kososen mukaan tutustua myös toisesta, vielä olennaisemmasta vinkkelistä käsin: eli soveltuuko se juuri siihen omaan tulevaan vapaa-ajan asumiseen. ■

Pihla
Varmasti hyvä.

Suomen suosituimmat
ikkunat ja ovet
paikalliselta Pihla-jälleenmyyjältäsi

Ikkuna- ja oviremontteja pientaloihin ammattitaidolla. Ota yhteyttä ja varaa maksuton kartoitus.

Osallistu arvontaan ja voita 5000 € arvosta ikkunoita ja ovia:
www.ikkunatjaovet.fi

Länsirannikon Ikkunat ja Ovet Oy

Jari Laurila 050 539 9551 | Atte Pitkänen 044 558 5880

HUOMIO

**Ostamme,
myymme ja
vaihdamme
viikko-osakkeita ja
Villas-osakkeita!
Soita:
045 720 0860**

**Tai voitte myös jättää
yhteydenottopyynnön
nettisivuillamme**

LOMA-SUOMI OY

www.loma-suomi.fi

Saneeraat tai rakennutat uutta!
**LAADUKASTA RAKENTAMISTA
AMMATTITÄIDÖLLÄ**
Varsinais-Suomi ja lähialueet

★ Tehdään yhdessä toiveistasi totta! ★

Tomi Tähtinen
044 505 0822

tomi@rakennuspalvelutahtinen.fi

Tino Tähtinen
044 304 0311

tino@rakennuspalvelutahtinen.fi

rakennuspalvelutahtinen.fi

**Kaarinan Lukko on paikallinen kumppanisi
lukitus- ja turvallisuusratkaisuissa**

Valikoimissamme on kattava määrä kodin tuoteratkaisuja:

- 🏠 Mekaaniset lukitukset ja älylukitusratkaisut
- 🏠 Laitelukot mm. veneisiin ja polkupyöriin
- 🏠 Ulko- ja väliovien painikkeet ja vetimet
- 🏠 Postilaatitot ja kaiverrustuotteet, kuten nimikilvet
- 🏠 Murto-, kamera- ja palovalvontajärjestelmät
- 🏠 Rulla- ja sälekaihtimet, sekä verho- ja kiskojärjestelmät

Yhdessä laadukkaiden tuotteiden ja ammattitaitoisen asennuksen kanssa lopputulos on toimiva ja miellyttävä. Olethan yhteydessä, niin autamme teitä kartoittamaan tarpeen ja tarjoamme teille sopivan kokonaisratkaisun.

Kaarinan Lukko
Turvallisuutesi asialla

Kiesikatu 2-4, 20780 Kaarina
020 7310 410 | myynti@kaarinalukko.fi
www.kaarinalukko.fi

Kesämökki saattaa olla kiinteistönä arvokkaampi kuin vakinainen asunto, eikä yksi vakuutus aina riitä. Silloin täytyy tietää, mikä rakennus ja irtaimiston osa kuuluu minkäkin vakuutuksen piiriin.

Teksti: Ulla Sirén

Hyvä kesä vakuutuksesta

Kun lähdetään kesäksi mökille, vakituinen asunto jää vaille valvontaa. Syksyllä taas mökki jää ilman asukkaita mahdollisesti koko talvikaudeksi – ja ainahan voi sattua jotain. Jonkinlainen riski täytyy ottaa, koska joka paikassa ei voi olla yhtä aikaa. Mutta jos vakuutusturva on kunnossa, se suojaa huomattavasti myös mielenrauhaa.

Joidenkin työhön ja ammattiin liittyvien vakuutusten lisäksi ainoa lain vaatima vakuutus Suomessa on liikennevakuutus, jonka tarvitsee jokainen moottoriajoneuvon omistaja. Kodin, kesämökin ja niissä olevan irtaimiston saa siis jättää vakuuttamatta jos haluaa, mutta onnettomuuden sattuessaa menetys voi olla lopullinen. Tuhoutunutta omaisuutta ei saa välttämättä koskaan takaisin, ei myöskään menetettyjä vuokratuloja, ja jos vahinkoa on aiheutunut toisen henkilön terveydelle tai omaisuudelle, korvausten maksamiseen ei kenties riitä jäljellä oleva elämä.

Käytännössä pakollinen

Vaikka kotivakuutus ei ole lakisääteisesti pakollinen, se on käytännössä lähes välttämätön. Esimerkiksi pankit vaativat voimassaolevan vakuutuksen kiinteistöä koskevaa lainapää-

töstä tehdessään. Vuokranantajan ei ole pakko vaatia vuokralaiselta vakuutuksia, mutta useimmat edellyttävät vuokrasopimuksessa, että vuokralaisella on oltava kotivakuutus, johon sisältyy asunnolle ja irtaimistolle mahdollisesti aiheutettuja vahinkoja korvaava vastuuvakuutus.

Taloyhtiöiden kiinteistövuokutus taas korvaa rakenteet, mutta se ei kata osakkaiden irtaimisto- ja vastuuvakuutuksia, joten niistä on huolehdittava itse. Omistajan kannattaa pitää kunnossa myös sijoitusasunnon vakuutukset, vaikka taloyhtiö ja vuokralainen ottavat omat vakuutuksensa.

– Sijoitusasunnon vakuutus korvaa, jos esimerkiksi kalliille pintamateriaalille aiheutuu suurempaa vahinkoa, kuin mihin vuokralaisen kotivakuutus riittää, tai jos asunnolle on aiheutunut vahinkoa vuokralaisen tahallisen tai törkeän huolimattoman

toiminnan seurauksena, kertoo jaostopääällikkö **Jussi Korpelainen** FINE vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta. Vuokranantajahan ei sitä paitsi voi tietää, onko sopimusvaiheessa otettu vakuutus voimassa vielä, kun jotakin tapahtuu.

Yleensä vakuutusyhtiöt tarjoavat kotivakuutuksiin kahta tai kolmea eri hinta- ja kattavuustasoa. Halvin ja suppein vaihtoehto on yleensä palovakuutus, joka korvaa tulipalon, myrskyn ja salamaniskun aiheuttamat vahingot, mutta ei esimerkiksi vesivuotoja eikä rikkoutuneita kodinkoneita. Laajiin vaihtoehtoihin sisältyvät tavallisesti vastuu- ja oikeusturva sekä turva esimerkiksi varkauksien ja ilkeiden varalta.

– Sana laaja liittyy vakuutusturvan tasoihin. Se ei suoraan kerro, että samalla on otettu vastuuvakuutus, Korpelainen muistuttaa.

Vuokranantajalla ei ole lakisääteis-

tä pakkoa ottaa kotivakuutusta sijoitusasuntoonsa, mutta se on erittäin suositeltavaa oman taloudellisen turvan takaamiseksi. Vaikka taloyhtiöllä on kiinteistövuokutus ja vuokralaisella oma kotivakuutus, vuokranantajan oma vakuutus kattaa asunnon pintamateriaalit, kalusteet ja vuokratulon menetykset.

Vakuutus kannattaa pitää voimassa jo silloin, kun omakotitaloa tai mökkiä vasta rakennetaan, mutta materiaalit on jo tuotu tontille. Myrsky, tulipalo tai ilkeä voivat vahingoittaa yhtä hyvin rakenteilla olevaa kuin valmista rakennusta, ja varkaat iskevät helposti juuri työmaille joilla täytyy säilyttää kalliita työkaluja.

Mökille oma vakuutus

Vapaa-ajan asunnon vakuutus ei ole pakollinen, mutta samoista syistä kuin pysyvässä asunnossa se on

Pixabay

Myrskyvahingot käyvät usein kalliiksi, ja niitä korvataan paljon vakuutuksista.

Freepik

Joskus kesämökeillä säilytetään tavaroita samojen ovien ja lukkojen takana kuin edellisen omistajasukupolven aikana. Vakuutusyhtiöllä voi olla niiden suhteen omia vaatimuksia.

käytännössä usein välttämätön. Mökin vakuuttaminen vähintään tulipalon ja myrskytuhojen varalta on äärimmäisen tärkeää, koska osan ajasta asumaton, usein luonnon keskellä sijaitseva kiinteistö on niille vielä alttiimpi, kuin vakituisesti asuttu omakotitalo. Kotivakuutus ei kata kesämökkiä eikä sen irtaimistoa, vaan mökki pitää vakuuttaa erikseen.

- Vakuutusyhtiöiden mökkivakuutuksen nimellä tarjoama vakuutus on käytännössä toinen kotivakuutus, sillä se sisältää samat asiat, Korpelainen kertoo.

Mökkivakuutus kattaa paitsi asuinrakennuksen myös tontilla sijaitsevat pienet rakennukset kuten vajat, puusuojat, grillikatokset, kaivot ja leikkimökit sekä niihin liittyvän irtaimiston. Joissakin yhtiöissä mökkivakuutukseen voi sisällyttää myös rakennusten ulkopuolella pidettävää omaisuutta, kuten soutuveneeneen sekä siihen sopivan perämoottorin. Isommat moottoriveneet taas määritellään vesikulkuneuvoiksi, jotka tarvitsevat oman vakuutuksen, joskaan se ei ole liikennevakuutuksen tavoin lakisääteisesti pakollinen.

Koska kesäkodit ovat yleensä osan vuotta asumattomina, mökkivakuutuksen ottajan on erityisen tärkeää varmistaa, että vakuutukseen sisältyy rikosturva, joka korvaa ryöstöt ja varkaudet sekä murren ja ilkivallan seurauksena syntyneet vahingot.

Kesämökin omistajan vakuutus- huolet eivät aina pääty yhden mökkivakuutuksen ottamiseen, sillä usein vapaa-ajan asunnon tontilla on mui-

takin rakennuksia. Mökkivakuutus ei kata isompia piharakennuksia eikä minkään kokoisia saunoja, jotka sijaitsevat eri rakennuksessa kuin asuintilat. Useilla vakuutusyhtiöillä mökkivakuutukseen sisältyvät alle 12 neliön suuruiset piharakennukset, mutta ei kaikilla, joten kokoraja pitää tarkistaa omasta yhtiöstä.

- Tärkeintä on huomioida sopimuksessa mainittu euromääräinen enimmäiskorvaus. Yleensä pieni piharakennus ei ole vakuutusarvoltaan merkittävä, mutta rakennuksesta ja sen varustuksesta riippuen voi olla poikkeuksia, Jussi Korpelainen muistuttaa.

Ajoissa ja ajan tasalla

Kotivakuutus on tarpeen ottaa siinä vaiheessa, kun asunnon tai kiinteistön hallinta ja samalla sen riskit siirtyvät itselle. Vakuutuksen pitäminen ajantasaisena on asiakkaan, ei vakuutusyhtiön tehtävä, joten lisärentamisen, remonttien ja isojen irtaimistohankintojen yhteydessä on hyvä tarkistaa kodin vakuutusturva.

Vapaa-ajan asunnon vakuutusten ajantasaisuudesta huolehtiminen saattaa olla jopa vaativampaa kuin pysyvän asunnon, sillä mökkitontilla sijaitsee usein eri-ikäisiä, -kokoisia ja -kuntoisia piharakennuksia, joita lakikin käsittelee keskenään eri tavoin.

Uusi rakennuslaki, joka tuli voimaan vuoden 2025 alussa, helpotti pienrakentamista rakennuslupien osalta. Nykyään alle 30 neliön suuruisen piharakennuksen tai alle 50

neliön katoksen saa tehdä ilman rakennuslupaa. Lain uudistuksella ei ole tekemistä vakuutusturvan kanssa, vaan kaikki isot ulkorakennukset ja kaikki saunarakennukset pitää vakuuttaa kuten ennenkin.

Vakuutusturvan kannaltakin on tärkeää, että tontin kaavamääräyksiä ja uudisrakennukselta vaadittavia etäisyyksiä muista rakennuksista, naapurin rajasta ja rantaviivasta noudatetaan tarkasti. Niidenkin rakennusten, jotka eivät tarvitse rakennuslupaa, pitää olla niiden suhteen hyväksyttäviä. Asia kannattaa tarkistaa tontin sijaintikunnan rakennusvalvonnasta ennen rakennuksen pystyttämistä. Rakennusmääräysten rikominen voi vaikuttaa siihen, miten vakuutusyhtiö suostuu korvaamaan vahinkoja.

Jo olemassa oleviin rakennuksiin tehdyt lisäykset, esimerkiksi uusi kuisti, kasvattavat rakennuksen kokonaisalaa eli rakennuksen ulkomitojen mukaan laskettua pinta-alaa, joka puolestaan vaikuttaa vakuutusarvoon. Lisärakentamisen yhteydessä kannattaa siis tarkistaa myös mökin vakuutusturva, ettei kiinteistö jää rakennusprojektien takia alivakuutetuksi. Sama koskee muitakin kiinteistön arvoon vaikuttavia uudistuksia, kuten vesijohtoja, viemärintiä ja sähköasennuksia, joiden pitäisi näkyä vakuutustiedoissa.

Kesäasunnolle hankitaan usein jopa arvokkaampia koneita ja laitteita kuin vakituiseen asuntoon. Pihan hoitoa ja harrastuksia varten tarvitaan monenlaisia välineitä, ja mökin

piharakennuksista voi löytyä säilytystilaa muullekin satunnaisesti tarvittavalle kalustolle. Vakuutussopimuksessa määritelty irtaimiston enimmäiskorvaus voi kaivata päivittämistä, jos irtaimiston arvo kasvaa.

Suojeluohjeet lähilukuun

Vakuutussopimukseen kirjatut suojeluohjeet on ehdottoman tärkeä ei vain lukea läpi, vaan tutkia huolellisesti, mitä niissä kehoitetaan tekemään. Jos ohjeita on laiminlyöty, ja vahingon tapahduttua voidaan osoittaa, että laiminlyönti on jollain tavalla syynä tapahtumiin, vakuutusyhtiö voi pienentää korvaussummaa tai tapauksesta riippuen jättää menetyksen kokonaan korvaamatta.

Suojeluohjeissa neuvotaan esimerkiksi, miten irtaimistoa pitää säilyttää. Juuri kesämökillä tavaroiden säilytys voidaan hoitaa vähän sinne päin - ovet ja lukot puuttuvat tai eivät täytä vakuutusyhtiön vaatimuksia. Päättäjätävän ruohonleikkurin paikka ei siis ole pressukatoksessa vaan lukon takana, mikäli sille halutaan riittävä vakuutusturva.

Muukin suojaaminen on tärkeää vakuutusturvan kannalta. Jos kesämökillä on vesijohtovesi ja viemärinti, niiden jäätyminen on pyrittävä estämään ohjeiden mukaan. Samoin sähkön ja tulisijojen aiheuttama tulipaloriski on minimoitava esimerkiksi irrottamalla mökiltä lähdeettäessä sähkölaitteet pistorasiasta sekä huolehtimalla säännöllisestä nuohouksesta ja tulisijojen eheydestä. ■

Teksti: Elina Salmi

Aurinkopaneelien ja akuston avulla voi säästää sähkölaskussa

Sähkön hinta ja keinot sähkön säästämiseen ovat kestoaihe omakotiasukkaiden keskuudessa.

Jos oma talo on otollisella paikalla, on aurinkosähköjärjestelmä voi olla toimiva ja taloudellisesti kannattava investointi, jos haluaa itse vaikuttaa sähkölaskuunsa.

Tuorein kauhistelun aihe on ollut tehomaksu ja miten tulla toimeen sen kanssa. Tehomaksulla jakeluverkkoyhtiöt kannustavat asiakkaitaan sähköverkon kuormituksen pienentämiseen ja se perustuu kuluttajan sähkönkäytön huipputehon tasoon. Huipputehoksi Energiavirasto on määritellyt 8 kWh.

Tehomaksullisen tuotteen valinneilla asiakkaila tehomaksu määräytyy kuukauden korkeimman 60 minuutin sähkönkäytön keskitehon perusteella. Eli vain kuukauden korkein tunnin keskiteho määrittää kyseisen kuukauden tehomaksun suuruuden.

Tehomaksun sisältävä tariffi saattaa olla jonkin verran edullisempi kuin tehomaksuton. Jos kodin suuritehoisten sähkölaitteiden käyttöä on mahdollista ajoittaa eri ajankohtiin, voi tehomaksullinen tuote olla mitä sopivin omaan kotiin. Oman sähkönkäytön ajoituksella voi siis vaikuttaa sähkön siirtolaskun suuruuteen.

Tehomaksun takia ei omakotiasuk-

kaan kannata yöuniaa menettää, sillä maksu ei ole pakollinen, vaan pienasiakkaille pitää aina olla tarjolla myös tehomaksuton vaihtoehto. Lisäksi kaikki jakeluverkkoyhtiöt eivät välttämättä tuo pienasiakkaille lainkaan tarjolle tehomaksullista sähkönsiirtotuotetta.

Aurinkosähkö on otollisessa paikassa kannattava

Aurinkosähkö sopii erityisesti koteihin, joissa käytetään sähköä myös kesällä esimerkiksi käyttöveden lämmitykseen, ilmanvaihtoon ja jäähdytykseen tai sähköauton lataukseen. Vaikka kuumien aurinkosähkön ympärillä onkin jäähtynyt, on aurinkosähköjärjestelmä edelleen toimiva ja taloudellisesti kannattava investointi. Parhaassa tapauksessa se maksaa käyttöaikanaan investoinnin takaisin jopa kaksinkertaisesti.

Edellytys tietysti on, että aurinko

paistaa omakotitalon katolle tai pihalle esteettä. Ihanteellinen sijoituspaikka paneelille on talon eteläpuoli, jos kohta itä- ja länsipuoleltakin saa vielä kohtuullisen tuoton. Lähitöllä ei myöskään saa olla varjostavia puita.

Taloudellisesti toimiva ratkaisu on mitoittaa aurinkosähköjärjestelmä oman sähkönkulutuksen mukaan huomioiden samalla, että suuremman järjestelmän saa suhteessa edullisemmin. Siksi ennen järjestelmän hankkimista kannattaa miettiä, onko lähitulevaisuudessa aikeita tehdä sähkönkulutukseen vaikuttavia investointeja, jotta ne voi huomioida järjestelmän kokoa määritettäessä, kehottaa asiantuntija **Teemu Kettunen** Motiva Oy:stä.

Ilman erillistä akustoa aurinkosähköjärjestelmän kannalta oleellista on vain se sähkönkulutus, joka ajoittuu siihen vuoden- ja kellonaikaan, jolloin on riittävän valoisaa paneelien sähköntuoton kannalta. Oman

sähkönkulutuksesi tiedot saat maksutta oman sähköyhtiösi kulutusseurantapalvelusta tai Fingridin Datahubista.

Ennen kuin lähtee hieromaan kauppa paneelipaketista, pitää myös selvittää omasta jakeluverkkoyhtiöstä, mitä se asiaan sanoo eli miten ison aurinkosähköjärjestelmän kohteeseen voi asentaa ilman, että jakeluverkkoyhtiö joutuu vahvistamaan verkkoaan sen vuoksi.

Myös sähkön myyntiyhtiön kanssa pitää tehdä sopimus ylijäävän aurinkosähkön ostamisesta etukäteen, sillä ylijäämäsähkölle täytyy olla ostaja ennen kuin aurinkosähköjärjestelmä liitetään sähköverkkoon. Kunnan rakennusvalvontaankin pitää pirauttaa, koska osassa kuntia vaaditaan paneelien asentamiselle lupa.

Kokonaan irti sähköverkosta ei pääse suurenkaan aurinkosähköjärjestelmän avulla, koska sähköä ei synny lainkaan yöllä eikä kummosiakaan määriä marraskuun ja helmi-

Kotimaiset Seron-akut saatavilla

Aurinkopaneelit ja kotiakut asennettuna tuhansien asennusten kokemuksella.
Reservimarkkina-akut omakotitaloihin edelläkävijältä jo satojen asennusten kokemuksella.

Seron-kotiakku

Älykäs – oppii kodin sähkönkäytön. Avainlipputuote joka on saatavilla useissa väreissä

Hyödynnä sähkön halvat tunnit

Lataa sähkö kotiakkuun ja käytä, kun sähkö on kallista.

Tienaa rahaa reservimarkkinoilla

Tienaa omalla akulla rahaa Fingridin säätömarkkinoilta.

Lue lisää ja varaa omasi!

→ seron.fi

kuun välisenä aikana.

Aurinkosähkö pienentää omaa sähkölaskua

Oman käytön yli jäävän sähkön voi myydä jakeluverkkoyhtiölle, mutta siitä syystä ei kannata kasvattaa järjestelmää paljon yli oman tarpeen.

Lisäksi sähköverkkoon on lähivuosina tulossa ja jo tullut hyvin paljon isoja akkuja. Niiden myötä tietyiltä sähkön reservimarkkinoilta saatavat korvaustasot ovat pudonneet aika tavalla. Aiempien vuosien tuotot reservimarkkinoilta eivät ole lupaus tulevasta tuotoista. Tänä päivänä oman sähkön myynnillä tienaa parhaimmillaan jopa kymppiä kuu-kaudessa, jos ajankohta ja pörssisähkön hinta ovat kohdallaan.

Aurinkosähköjärjestelmällä voi joka tapauksessa alentaa omaa sähkönkulutusta suurimman osan vuot- ta. Lisäapua voi hakea erilaisista älyohjausratkaisuista.

– Älyohjaus auttaa sähkönkulutuksen hallinnassa. Merkittävimmät sähkönkulutukseen liittyvät tekijät voidaan liittää älyohjaukseen, jolloin aurinkosähkö huomioidaan siinä ohjausautomaattikassa. Älyohjaukseen voidaan liittää esimerkiksi sähköau- ton lataus, ilmalämpöpumppu, sähköinen lattialämmitys ja sähköinen käyttövesivaraaja, toteaa Kettunen.

– Älykkään ohjauksen avulla voi ohjata laitteen varastoimaan aurin-

kosähköä silloin, kun paneelit tuot- tavat sähköä enemmän kuin sitä ku- luu. Esimerkiksi lämminvesivaraajan veden lämpötilan voi ohjata nouse- maan korkeammaksi silloin, kun au- rinkosähköä on tarjolla, jolloin läm- min vesi riittää pidempään illasta seuraavaan aamuun.

Ohjausten toteutusmahdollisuu- sia omaan kohteeseen kannattaa sel- vittää samalla, kun kysyy tarjouksia aurinkosähköjärjestelmistä. On myös hyvä varmistaa, onko esitetty ohjaus- tapa saatavissa järjestelmän toimit- tajalta osana aurinkosähköjärjestel- män avaimet käteen -toteutusta.

Akustolla saa enemmän pelivaraa

Aurinkosähköjärjestelmän asennus ei ole jokapojan hommaa – onhan kyse sähkölaitteista ja paloturvalli- suudesta. Kettusen mukaan takavuo- sina on aurinkosähköjärjestelmissä ollut jonkin verran laatupoikkeamia ja huonoja asennuksia – esimerkiksi kaapeleiden kiinnitykseen, tuentaan ja suojaukseen liittyen.

Kannattaa siis olla tarkkana, hank- kia laitteisto luotettavalta toimijal- ta ja asennuttaa se asiansa osaavalla alan yrityksellä. Ovikelloa pimputta- valta kiertävältä kauppiaalta ei mis- sään tapauksessa pidä ostaa mitään, koska heidän kohdallaan myyntipu- heet ja raaka todellisuus aniharvoin kohtaavat.

Akusto aurinkosähköjärjestel- män lisänä mahdollistaa järjestel- män koon kasvattamisen jonkin ver- ran. Toki akustoakin kannattaa käyt- tää myös tasaamaan omaan käyttöä ja toimimaan reservinä esimerkiksi sähkökatkojen aikana. Varavoima- käyttö sähkökatkojen aikana edellyt- tää tämän mahdollistavien lisälait- teistojen asentamisen.

Akustoon voi varastoida aurinko- sähköä silloin kun paistaa ja purkaa sitä yöaikaan. Akustoa voi myös la- data sähköverkosta silloin, kun sähkö on halpaa ja purkaa, kun se on kalli- ta. Akusto ei kuitenkaan sovellu au- rinkosähkön varastointiin eri kuu- kausien saati vuodenaikojen välillä – siihen sen kapasiteetti ei riitä.

Akusto on asennuksineen kalliin- puoleinen investointi eikä takaisin- maksuaikaa pysty tarkasti etukäteen arvioimaan. Tukesin mukaan akku- jen hinnat saattavat laskea, kun ne yleistyvät, mutta koska ja missä laa- juudessa se tapahtuu, on vielä arvai- lun varassa. Joka tapauksessa akusto mahdollistaa entistä paremman vai- kuttamisen omaan sähkönkäyttöön ja pienentää sitä kautta sähkölaskua.

Huomioi paloturvallisuus

Aurinkosähkön ja akustojen palotur- vallisuus on myös puhuttanut viime aikoina. Kun järjestelmä on laadukas ja asennettu asianmukaisesti, se on paloturvallinen ja tulipalon vaara hä-

viävän pieni.

Toki jokaisessa sähkölaitteessa ja akussa on aina mukana syttymisris- ki. Jos esimerkiksi aurinkopaneeli vahingoittuu syystä tai toisesta – sen päällä kävellään tai jotakin painavaa putoaa paneelin päälle – on se välit- tömästi vaihdettava uuteen.

Myös akuston sijoittelussa on hyvä huomioida, ettei se sulje poistumis- tietä talosta. Akkupalo on usein aika nopea ja raju tapahtuma, joka lisäk- si tuottaa myrkyllisiä kaasuja. Akku- palossa syntyy happea, joten paloa ei pysty eikä kannata yrittää sammuttaa kotikonstein. Jos pahin tapahtuu, on viisainta kerätä perhe, poistua talosta ja soittaa pelastuslaitos paikalle.

Jos tulipalo syttyy jostain muusta syystä, ovat katolla olevat aurinkopa- neelit riski ennen kaikkea pelastus- henkilökunnalle. Sähköntuotto pa- neeleissa ei lopu tulipaloon, vaan niissä saattaa olla hyvinkin korkea jännite tulipalon riehussa ympäril- lä. Vesi ja sähkö on tunnetusti huono yhdistelmä ja siksi sammuttajatkin joutuvat tarkasti harkitsemaan, mi- ten palon saa hallintaan itseään vaa- rantamatta. ■

Lisää tietoa aurinkosähköjärjestel- mien paloturvallisuudesta löytyy pe- lastuslaitokset.fi -sivustolta. Siellä on ladattavissa aurinkosähköjärjestel- mien paloturvallisuusohje.

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Kausihuoltoa joka vuodenajalle

Omakotitalo tarjoaa asujalleen vapautta ja tilaa, mutta tuo mukanaan myös vastuuta rakennuksen kunnossapidosta. Säännöllinen ja oikein tehty kausihuolto on tärkeä tapa edistää talon pitkäikäisyyttä.

Pienet tarkistukset ja korjaukset pitävät yllä omakotitalon kuntoa ja auttavat säilyttämään sen arvon. Niistä laistaminen on siis pitkän päälle melkein kuin heittäisi rahaa hukkaan.

Neuvontainsinööri **Timo Jokela** Peruskorjaamisen ja Rakentamisen Kehittämiskeskus ry:stä korostaa, että omaisuudesta, nimenomaan kiinteistöstä, on tärkeää pitää huolta. Hän toteaa saamattomuuden olevan kuitenkin ihmisten perisynti. Lisäksi talonhuollosta puuttuu usein järjestelmällisyyttä.

– Kyllä sitä pitäisi koko ajan huoltaa. Tässä auttaisi, kun tehtäisiin ihan paperilla oleva huoltokansio, joka olisi sitten jossain keskeisessä paikassa, ei missään mappi Ö:ssä. Ja sitä täytetään vähän kuin päiväkirjasysteemillä: kun on rännit puhdistettu, laitetaan päivämäärä ja puumerkki, että se on tehty.

Ilman kattavaa huoltolistaa omakotiasuja saattaa hoitaa talonsa kausihuoltoa vailla sen kummempaa suunnitelmallisuutta, jolloin osa tärkeistäkin toimenpiteistä jää tekemättä. Esimerkiksi rännien puhdistaminen unohtuu Jokelan mukaan monilta. Lisäksi jos talossa on ullakotila, johon on mahdollista mennä, siellä olisi hänen mukaansa tärkeää tarkistaa aluskatteen ja yläpohjan kunto aika ajoin.

– Se pitäisi ehdottomasti käydä tarkistamassa sateella tai heti sateen jälkeen. Silloin nähdään pienetkin vesivuodot.

Jokela toteaa talven lumen, jään ja pakkasen, mutta myös kevään sulamisvesien rasittavan tyypillisesti talon rakenteita ja aiheuttavan vaurioita.

– Jos vesikatolla on rännit tai muut tukossa, ne voivat ohjata vuotovesiä

pitkin rakenteita, mikä ei ole hyväksi.

Keväällä tarkistetaan vesikatto ja salaojat

Kevään tullen on korkea aika tarkistaa talo talven aikana syntyneiden vaurioiden varalta. Jokela toteaa talven rikkovan usein muun muassa tiilikattojen tiiliä. Keväällä lumien sulettua kattotiilien kunto kannattaa tarkistaa, ja kesällä vaihtaa rikki näisten tilalle ehjät. Vesikaton lisäksi hän neuvoo tutkimaan myös sokkelin kunnan esimerkiksi halkeamien varalta, ja ovatko sokkeleiden vierustat pysyneet kuivina.

– Sokkelin viereen ei saisi lätäköityä sulamisvesiä, vaan maanpintojen kallistuksien pitäisi ohjata virrat pois rakennuksen vierestä.

Jos maaperän vietto ei ole kunnossa, se voidaan kesällä ottaa remon-

tin alle.

Kun lumet ovat sulaneet ja salaojien tarkastuskaivot esillä, voidaan myös salaojien kunto tutkia.

– Salaojassa ei saa vesi koskaan nousta putken alareunaa ylemmäs. Jos vettä ei ole siellä niin paljon, kaikki on kunnossa: maaperässä ei ole pohjaveden nousuja tai mitään tulva-vesiä, Jokela kertoo.

Salaojat voidaan hänen mukaansa myös kuvata esimerkiksi viemäriverkoston huuhtelun ja kuvauksen yhteydessä 5–10 vuoden välein.

– Jos nähdään, että salaojissa on hiekkaa tai muuta, ne täytyy korjata. Käyttöikänsä lopussa olevat, eli noin 40 vuotta vanhat salaojat uusitaan.

Kesällä on pihatöiden ja huoltomaalausten aika

Kesä on pihan kunnossapidon aikaa,

mutta hyvä ajankohta myös muutamien vuosien välein tehtävään julkisivun huoltomaalaukseen tai terrassin ja piha-aitojen huoltamiseen.

Talon ulkoeristyksen kunto on Jokelan mukaan hyvä tarkistaa jo maaliskuun huhtikuussa hilseilyjen tai lahovaurioiden varalta. Näin on tiedossa, millaista huoltoa julkisivulle voisi olla sitten kesemmällä aiheita tehdä.

– Sekin on jo myöhäistä jos halutaan, että joku maalausliike tulee tekemään. Se pitäisi ennakoita sitten jo puoli vuotta aikaisemmin.

Alkukesän aurinko kuivattaa maalin nopeasti ja suo hyvät olosuhteet huoltomaalauksille. Jokela lisää, että terrassin öljyminen olisi siten hyvä tehdä kesällä vähintään 2–3 vuoden välein, joskus jopa vuosittain.

– Ja tehdään kaikki maalaukset ja pihahommat silloin touko-kesäkuun aikana ennen juhannusta. Juhannuksen jälkeen pääsee sitten lomaviihtoon, hän naurahtaa.

Lämmitysjärjestelmä tarkistetaan syksyllä

Syksyllä omakotiasujan edessä on puolestaan lämmitysjärjestelmien tarkastus. Lämmityskauden alkessa on tärkeää käydä myös kodin palovaroittimet läpi ja tarvittaessa vaihtaa niihin paristot, Jokela painottaa.

– Ja jos on puulämmityksiä, häkävaroitteet ehdottomasti paikalle.

Kyseessä on ennen kaikkea asukkaiden asumisturvallisuus. Mitä vanhempi rakennus on kyseessä, sitä puutteellisempi sen ilmanvaihto tyypillisesti on, tai ilmanvaihtoa ei ole lainkaan. Jokela toteaa lämmityskaudella tapahtuvankin aina muutama häkään liittyvä onnettomuus.

– Puulämmityksen kanssa yksi juttu on se, että pitäisi osata lämmittää oikein. Pitää tietää, että kuinka paljon ja minkälaista puuta poltetaan. Tulisijan pintalämmön tulisi olla maksimissaan noin 60–70 astetta. Se ei saisi olla polttavan kuumaa koskea.

Syys-lokakuussa kannattaa tarkastaa myös ikkunoiden ja ulkoovien tiivisteet. Lisäksi ennen lämmityskauden alkua olisi Jokelan mukaan hyvä aika hankkia paikalle nuohooja hoitamaan tulisijan nuohous.

– Jos nuohooja ei käy, syksyllä kun puhdistetaan rännit ja muuta, pitää käydä sitten itse myös ullakotilassa katsomassa savuhormit. Rappaus-ten pitää olla siellä ehjät ja välipohjan läpimenojen palovillaeristykset kunnossa, hän painottaa.

Talvella lämmönsäätö ja huomio lumikuormaan

Vaikka Suomessa omakotitalot kestävät tavallisesti kaiken katolle sata-
van lumen, tuisulumia voi kertyä katolle paikoittain metrin kerros tai enemmänkin. Ongelma niistä muo-

dostuu keväällä, kun lumet alkavat sulaa.

– Se lumimäärä kun lähtee katolta alas, se repii mennessään kaikki kattovarusteet, lumiesteet, kattotikkaat ja sadevesikourut, Jokela kuvailee.

Hän neuvookin omakotiasujia seuraamaan lumen määrää katolla tammi-helmikuussa. Enimmät lumet kannattaa poistaa katolta jo pakkaskaudella, jolloin katolla on helpompi liikkua ja lumi kevyempää. Koko kattoa ei kuitenkaan tarvitse tyhjentää.

– Mutta muistetaan, ettei katolle saa mennä enää sitten kun ikää on riittävästi. Ja turvavarusteet pitää olla.

Toinen talviajan huoltotehtävä on lämmitysjärjestelmän säätäminen, jonka Jokela neuvoa tekemään juuri pakkaskaudella. Säätäminen pitää lämmityksen energiatehokkaana, mutta on kuitenkin parasta teettää ammattilaisella.

– Nykyään on paljon vesikiertoisia lattialämmityksiä. Jos kierto ei ole tasapainossa, joku huone jää kylmäksi, ja jossain voi olla liian lämmintä.

Vanhemmassa talossa huollon merkitys korostuu

Haja-asutusalueiden omakotitaloissa voi olla vielä aivan omat huoltotarpeensa. Jos esimerkiksi talousvesi hankitaan omasta rengaskaivosta tai porakaivosta, veden laatu olisi hyvä analysoida säännöllisesti noin kolmen vuoden välein. Haja-asutusalueiden jätevesijärjestelmään kuuluvat saostus- ja umpisäiliöt on puolestaan tyhjennettävä säännöllisesti lietekuljetusyrityksillä, yleensä vähintään kerran vuodessa tai tarpeen mukaan.

Mitä vanhemmasta omakotitalosta on kyse, sitä tärkeämpää sen säännöllinen huoltaminen Jokelan mukaan on; pahimmillaan huoltosten laiminlyönti kun voi johtaa rakennuksen tuhoutumiseen. Huoltotarve riippuukin paljon siitä, minkä ikäinen rakennus on kyseessä.

– Mitä vanhempi talo, kyllä siinä enemmän riskipaikkoja ja huollettavia paikkoja tulee. Se on selvää. Uudessa talossa päästään 10–20 vuotta helpolla. Melkein vain tarkistellaan ja vaihdetaan suodattimia ja muuta siinä. Huoltomaalauksiakaan ei paljon vielä tarvitse tehdä, hän kertoo.

Vanhassa omakotitalossa myös sähköjärjestelmä voi vaatia jo erityistä huomiota. Jokela toteaa sillä olevan oma elinkaarensa, ja jos talon sähköt ovat 30–50 vuotta vanhat, ne olisi syytä uusia sähköasentajan avulla johdotuksineen, keskuksineen päivineen nykyvaatimusten tasolle.

– Yksi mikä vanhoista taloista usein puuttuu, on vikavirtasuojaukset. Ne pitäisi ehdottomasti olla märkätiloissa ja keittiössä. Muuten se on turvallisuusriski. ■

KATTOREMONTIT ja KATTOHUOLLOT

- » Kattoremontit tiili- ja peltikatot
- » Katon vuosihuollot
- » Tiilikaton pinnoitukset

Ota yhteyttä!

Niko Koski 0500 820 936
Jukka Koski 0400 820 936
www.kattoremonttiturku.fi

MEILTÄ KAIKKI MITÄ TALOSI JULKISIVU TARVITSEE!

ÖLJYKOLMIO OY

Öljysäiliöhuoltoa jo yli 30 vuoden kokemuksella

- Puhdistukset
- Tarkastukset
- Lasikuitupinnoitteet
- Säiliöiden vaihdot
- Poistopuhdistukset
- Säiliöiden poistot
- Säiliöiden purkutyöt

Vanhan metallisäiliön sisäpuolelle lasikuitu pinnoituksella 10v. takuu!

Puh. 0102 866 080
www.oljykolmio.fi

**Auto-
teema**

Teksti: Elina Salmi

Sähköautolla pitkään reissuun

Suomi on pitkä maa, eikä sitä pääse päästä päähän ilman energianlisäystä – on käyttövoima sitten polttoaine tai sähkö. Kun tekee vähän selvitystyötä etukäteen, suoriutuu sähköautoilija pitkästikin matkasta melko lyhyin pysähdyksin.

Sähköautojen toimintamatkoissa on isoja eroja riippuen merkistä, mallista, akuston koosta ja vallitsevista olosuhteista. Erot saattavat parhaan ja heikoimman välillä olla satoja kilometrejä. Joka tapauksessa auton ajoakku on pitkässä matkassa ladattava välillä.

– Energiankulutukseen vaikuttaa todella moni asia – aivan samoin kuin polttomoottoriautoissakin. Pieni ja virtaviivainen auto kuluttaa tietysti vähemmän energiaa kuin vaikkapa katumaasturi. Olosuhteilla on myös merkitystä: onko vastatuulta, autossa paljon kuormaa, kuiva asfaltti vai loskaa vastuksena. Lisäksi ajotavalla on oma vaikutuksensa, listaa koulutuspäällikkö **Teppo Vesalainen** Autoliitosta.

– Jokaiselle sähköautolle on määriteltä toimintamatka, eikä matkaa suunniteltaessa pidä tuudittautua siihen ajatukseen, että autolla pääsee kelistä ja vuodenaajasta riippumatta aina saman matkan. Talviaikaan energiaa kuluu ajamisen lisäksi esimerkiksi siihen, että sisätilaa pitää lämmittää. Kannattaakin asennoitua niin, että talvella toimintamatka saattaa hyvinkin olla vain puolet kesäaikaisesta.

Jokaiselle sähköautolle määriteltä WLTP-toimintamatka ei tosiasiasa kerro siitä, mikä on oman auton todellinen toimintasäde. Se on kaikille autoille optimaalisissa olosuhteissa tehty testi, joka helpottaa eri merkkien ja mallien vertailua. Tosiämässä on monia kulutukseen vaikuttavia

muuttujia, minkä lisäksi akkua harvemmin ajetaan sadasta prosentista nollaan. Näin ollen WLTP-toimintamatka jää pääsääntöisesti toteutumatta.

Varsinkin silloin, jos auto on hiljattain hankittu, kannattaa matkaan lähtiessä varautua siihen, että latauskertoja saattaa tulla ennakoitua enemmän. Samalla tulee onneksi pidettyä kuskille niin tarpeelliset tauot. Oman autonsa ominaispiirteet jokainen autoilija oppii varsin nopeasti ja seuraavaan reissuun lähdeittäessä on jo enemmän tietoa.

– WLTP-toimintamatkan tietäminen hyödyttää eniten autoa hankkiessa ja merkkejä vertailtaessa. Sitten tosielämän käytössä ei pidä olettaa, että toimintamatka olisi aina ja kai-

kissa oloissa se maksimi, muistuttaa Vesalainen.

Latausasemat voi etsiä etukäteen netistä

Sähköauton lataaminen matkan varrella ei ole enää tänä päivänä ongelma. Kehitys on ollut viime vuosina huimaa ja pääteiden varsilla on melko tihein välein latausasemia. Niitä on tullut lisää ja vanhat asemat ovat kasvattaneet latauspisteitään ja – kapasiteettiaan.

Ainakin isommilla toimijoilla tieto latausasemien sijainneista, nopeuksista ja hinnoista on löydettävissä melko helposti etukäteen kyseisen ketjun applikaatiosta. Usein siitä voi myös tarkistaa, onko asemalla mah-

Freepik

dollisuutta ruokailuun tai kahvitte-
luun, joita monesti tauolla kaiva-
taan.

– Se, että matkan päällä joutuisi
jonottamaan laturille pääsyä, liit-
tyy lähinnä sesonkiviikonloppui-
hin. Sellaisia ovat esimerkiksi hiih-
tolomien vaihtoviikonloput ja pää-
siäinen. Jos jonottaminen ei hou-
kuttele, ei silloin välttämättä kannata
ajoittaa latausta suosituimmalle
ja edullisimmalle asemalle. Yleensä
aika läheltä löytyy toinen paikka,
jossa lataaminen saattaa olla hitu-
sen kalliimpaa, mutta latureita on
vapaana, toteaa Vesalainen.

Latauksen nopeuteen vaikuttaa moni asia

Akuston latausnopeudessa on
merkkikohtaisia eroja. Jokaisel-
le autolle on määritelty sen pikala-
tauskyky. Myös jokaiselle pikalatu-
rille on määritelty se, millaista lata-
ustehoa se pystyy syöttämään. Kol-
mantena seikkana nopeuteen vai-
kuttaa koko latauskentän teho ja
käyttöaste ladattaessa.

– Laturille kannattaa hakeutua sil-
loin, kun akussa on varausta jäljellä
20 prosenttia tai vähemmän ja lada-
ta se vain 80 prosenttiin. Sen jälkeen
latausnopeus romahtaa ja kahdek-
sastakymmenestä sataan prosent-
tiin pääseminen voi olla tuskallisen
hidasta, sanoo Vesalainen.

– Jos akun varaustila on tuo mai-

nittu 20 prosenttia tai vähemmän,
päästään hyvin pikalatausnopeuk-
siin, mutta jos esimerkiksi aletaan
ladata 50-prosenttisesti varattua ak-
kua, niin sepä ei lataudukaan niin
nopeasti.

Lisäksi Vesalaisen mukaan on eh-
dottoman tärkeää kytkeä päälle ajo-
akun pikalatausta varten valmiste-
levä esilämmitystoiminto. Sillä akku
saadaan lämmitettyä niin, että se la-
tautuu mahdollisimman nopeasti.
Vaadittavaan lämmitysaikaan vai-
kuttaa olennaisesti ulkoilman läm-
pötila. Kovilla pakkasilla vartin läm-
mitys ennen pikalaturille ajoa ei riit-
tä mihinkään vaan tarvittava läm-
mitysaika on toista tuntia.

– Kun edellä mainitut asiat on
huomioitu, lataaminen onneksi
hoituu aika nopeasti. Omasta ko-
kemuksesta tiedän, että usein lou-
nastamiseen kuluu enemmän aikaa
kuin auton lataamiseen.

Koska pitkään matkaan liittyy
yleensä myös pidempi oleskelu pe-
rillä, kannattaa majoitusta varatessa
selvittää, onko kohteessa olemassa
latausmahdollisuus. Jos ei ole, kan-
nattaa akku esilämmittää pikalata-
usta varten jo menomatkalla koh-
detta lähestyttäessä ja ladata akkua
valmiiksi paluumatkaa silmällä pi-
täen. Jos laturille hakeutuu vasta
paluumatkan alkaessa, ei ajoakkua
ehditä juurikaan lämmittämään pi-
kalatausta varten, jolloin se latau-
tuu todella hitaasti. ■

KOKO PERHEEN ISO IDYLLINEN RETKIKOHDE SAARISTON RENGASTIELLÄ

Kustavin Käsityökylä

- IHANA KAHVILA - legendaariset munkit, maukkaat lohileivät!
- TEHTAANMYYMÄLÄT - ihanaa keramiikkaa, kynttilöitä, upeaa lasia, herkkuja, runsaat mallistot vaatteita laajalla kokovalikoimalla
- KÄSITYÖPAJOJA - hopeapaja, sepänpaja, lasihytti, työ- näytöksiä joka päivä! Kesällä myös kursseja!
- PUPUJA JA LAMPAITA, LEIKKIPAIKKA

KESÄ-ELOKUU **10-18**
JOKA PÄIVÄ

Tule viihtymään!

Iniöntie 411, Kustavi p. 02 845 7700 www.kustavinsavipaja.fi KUSTAVIN SAVIPAJA Paratiisipaja fb: Kustavin Savipaja / Kustavin Käsityökylä lg: @kustavinsavipaja @paratiisipaja

Tykkää
meistä
FACEBOOKISSA!
facebook.com/omakotilehti

**Aikaa
varaamatta**

Autoilmastoinnin TÄYTTÖHUOLTO

Raision PUUILON PIHALLA

R134a sis. 500g
lisäkaasu **10€** /100g

R1234yf
lisätty kaasu **20€** /100g

**Alkaen
69€**

Arkisi alkaen klo 11. Säävaraus. Viikonloppuna
varmistaa paikalla olo. Hlö-, paketti- ja as.autot

Etelä-Suomen Autoilmastointi Oy

044 307 3391 Kuninkaanväylä 22, 21280 Raisio

Tarjous on voimassa toistaiseksi

» AJANVIETE

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Vuoden 2026 trendikasvit

Suomalaiset viher- ja puutarha-alan järjestöt Taimistoviljelijät ry, Suomen Puutarhakauppiat ry ja Maisemasuunnittelijat ry valitsivat alkuvuodesta kuluvan vuoden trendikasvit. Trendikasvit menestyvät hyvin suomalaisissa olosuhteissa, ovat edustavia ja helpohoitaisia ja kuuluvat kotimaisien taimistojen valikoimiin.

Tuoksuvienn, keltakukkaisten **nauhuksien** kukinta on runsasta ja kukinta-aika pitkä, heinäkuusta syys-lokakuun vaihteeseen. Ne ovat erinomaisia puutarhan reunaa-alueiden istutuksissa ja alueilla, joissa tarvitaan korkeaa peitto-

kasvillisuutta.

Nauhuksissa on runsaasti lajeja, ja useimmat niistä ovat erittäin talvenkestäviä. Lajin mukaan ne kasvavat reilusta metrin korkuisesta lähes parimetrisiksi. Nauhut tarvitsevat vähintään puolen metrin paksuisen runsasravinteisen, humuspitoisen ja hyvin vettä pidettävän kasvualustan.

Vuoden 2026 trendikasveja ovat myös **laikkuköynnökset**, jotka ovat nimensä mukaisesti lehdiltään laikukkaita ja muuttavat kasvaessaan väritystään hennon vaaleanvihreästä tummemman vihreäksi. Niiden sitrukselta

ja kielolta tuoksuvat valkoiset kukat muodostavat pölytyksen onnistuessa pieniä, maukkaita minikiivejä.

Laikkuköynnökset menestyvät yleensä menestymisvyöhykeillä I–III, mutta kestävimmit kannat talvehtivat lämpimillä kasvupaikoilla vielä V-vyöhykkeelläkin. Laikkuköynnökset viihtyvät parhaiten puolivarjossa tai auringossa, kun kasvualusta on hiekevää, multavaa, runsasravinteista ja peruskalkittua.

Lähde: Viherympäristöliitto, www.vyl.fi

iStock

Tykkää **FACEBOOKISSA!**
meistä

facebook.com/omakotilehti

Ristikon
ratkaisu
edellisestä
lehdessä.

RISTIKKO

Laatija: Juha Kairavuo / www.aikakuva.fi

Hiiton täysikuu! Suomi-nen VELATON TUNNUSLAUSE ZZZ ZZZ Pölvästi Kädessä

Kasvin osa Haloo nainen x2 Nokin? Jobit Maa-lasi Kääröt Puhki kulunut MAUASTE

Kakofonia Ruokkia Ei totta Tena-vissa Aset-taa Sählä-rit Myös äiti Yli-makea Mu-kana Kesä-Syys-1. Pakarinen Tikkanen Öljy-maa

Kyl-miä Ennen syntymää Nopeaa Eläimiä Sha-kissa Aset-taa Sählä-rit Myös äiti Yli-makea Mu-kana Kesä-Syys-1. Pakarinen Tikkanen Öljy-maa

Arabimaa Kyllä Eine Voitanut 2x AIHE Haise-via Uuden vuoden juttu

Pa-kassa Iskut Lu-vattu Suun-nat

Surkea! Soluissa Onpas laihaa! -1.

Leh-dellä Laine Ista Leoni Rikol-linen-kin LIA-TA Sii-pola

Uuden vuoden juttu

» LAKIPALSTA

Lasse Jelekäinen
Asianajaja, OTM
Tohtorikoulutettava,
Helsingin yliopisto
Lindbladilla vuodesta
2019 lähtien

Käräjäoikeuden tuomio koskien määräaikaisen sähkösopimuksen kohtuullistamista

Käsittelimme aikaisemmin vuonna 2024 julkaistussa artikkelissa kuluttajariitalautakunnan päätöstä nro D/5604/39/2023, jossa kuluttajariitalautakunta oli suositellut, että elinkeinonharjoittaja kohtuullistaa määräaikaisessa sähkösopimuksessa sovittua 27,25 sentin kilowattituntihintaa 20 senttiin kilowattitunnilta 11.11.2022 ja 10.11.2023 väliseltä ajalta. Päätöksessä oli tämän lisäksi suositeltu, että elinkeinonharjoittaja palauttaa kuluttajalla tämän maksamat suoritukset kohtuulliseksi katsottavan hinnan ylittäviltä osin.

Elinkeinonharjoittaja ei noudattanut annettua ratkaisusuositusta. Koska annetulla ratkaisulla oli merkittävää vaikutusta lukuisten kuluttajien asemaan, haki kuluttaja-asiamies asiaan linjausta tuomioistuimelta avustamalla kuluttajaa oikeusprosessissa. Yleisen edun kannalta merkittävissä asioissa kuluttaja-asiamies myös sitoutuu vastaamaan asiasta kertyvistä kuluista.

Käräjäoikeudessa kuluttaja vaati että elinkeinonharjoittaja kohtuullistaa määräaikaista sähkösopimusta ja velvoittaa vastaajan palauttamaan hänelle 660,12 euroa.

Kohtuullisuus

Käräjäoikeus hylkäsi kanteen tuomiolla 25.3.2026. Sähkön hinta oli vuonna 2022 historiallisen korkealla ja sähkömarkkinoiden hintakehityksen ennustaminen oli kyseisenä aikana kuluttajille poikkeuksellisen haastavaa vallitsevan maailmantilanteen takia. Kuluttajat solmivat määräaikaista sopimuksia turvatakseen itseään hintojen nousua vastaan. Ongelmaksi kuitenkin muodostui se, että kun hinnat vuonna 2023 kääntyivät laskuun, kuluttajat olivat sidottuja kalliisiin määräaikaisiin kiinteähintaisiin sähkösopimuksiin.

Kun käräjäoikeus tulkitsi sopimuksen kohtuullisuutta, kiinnitti se huomiota muun muassa kuluttajansuojalain mukaiseen sääntelyyn. Kuluttajansuojalain 4 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan jos laissa tarkoitetun sopimuksen ehto on kuluttajan kannalta kohtuuton tai sen soveltamisen johtaisi kohtuuttomuuteen voidaan ehtoa sovitella.

Tuomioistuin oli ratkaisun perusteluissa todennut, että määräaikaisen kiinteähintaisen sähkösopimuksen yksiselitteisenä tarkoituksena on turvata kuluttajan asema sähkön hinnan nousulta. Turvatessaan omaa asemaansa hintojen nousua vastaan kuluttaja ottaa kuitenkin

riskin hintojen laskusta. Vaikka sähkösopimuksen hinta on poikkeuksellisen korkea, ei tämä peruste yksin puolta sovittelua. Sopimus ei ole ollut kohtuuton sopimussentekohetkellä vallinneisiin olosuhteisiin nähden, vaan sopimuksen on katsottu olevan vallitsevan markkinatilanteen mukainen. Käräjäoikeuden ratkaisussa sopimuksen on tulkittu olleen olosuhteet huomioon ottaen tavanomainen määräaikainen kiinteähintainen sähkösopimus, joka on ollut sähkömarkkinalain mukainen. Asiassa ei näin ollen tapahtunut sellaista olosuhteiden muutosta, että sopimusta olisi pidettävä kohtuuttomana.

Oikeudenkäyntikulut

Elinkeinonharjoittaja oli käräjäoikeudessa vaatinut kuluttajaa korvaamaan oikeudenkäynti ja asianosaikuluina 806 782 euroa. Summa oli huomattava ja se oli herättänyt keskustelua myös julkisuudessa. Asiassa ei todellisuudessa ollut riskiä siitä, että oikeudenkäyntikulut olisivat kaatuneet sähkösopimukseen sitoutuneen kuluttajan vastuulle, sillä kuluttaja-asiamies oli ennakkoratkaisua hakemaan lähtiessään sitoutunut vastaamaan kaikista kuluista.

Tuomiossaan käräjäoikeus päätyi kuitenkin lopputulokseen, että asianosaiset pitävät oikeudenkäynti- ja asianosaikulunsa asiassa omana vahinkonaan.

Päätös perustui oikeudenkäymiskaaren 21 luvun 8 a §:n, jonka mukaan jos asia on ollut oikeudellisesti niin epäselvä, että hävinneellä asianosaisella on ollut perusteltu syy oikeudenkäyntiin, tuomioistuin voi määrätä, että asianosaiset osaksi tai kokonaan vastaavat itse oikeudenkäyntikuluista. Tuomioistuimen mukaan asialla on ollut ollut vaikutusta lukuisten kuluttajien asemaan ja asiaa on voitu pitää oikeudellisesti niin epäselvänä, että kantajalla on ollut perusteltu syy oikeudenkäyntiin. Ratkaisu on linjassa myös aikaisemman oikeuskäytännön kanssa. Muun muassa korkeimman oikeuden ratkaisussa KKO 2025:25 oli katsottu, että kuluttajan ja elinkeinonharjoittajan välisissä riita-asioissa on perusteltua huomioida se, että asianosaisten taloudelliset edellytykset vastata oikeudenkäynnin kustannuksista eriyvät toisistaan.

Käräjäoikeuden tuomio ei ole lainvoimainen.

AURAN PUUTUOTE

Mittatilauskeittiöt ja muut kalusteet koko Varsinais-Suomessa

Maksuton suunnittelukäynti

Avaimet käteen - palvelu

Yksilölliset ratkaisut

PYYDÄ MAKSUTON KARTOITUS

joona.aaltonen@auranpuutuote.com | 044 733 4404

onxon

onxon

Kodin hoidon haasteisiin on olemassa luontoa kunnioittava ja tehokas ratkaisu.
Onneksi on!

onxon.fi
myös verkkokauppa

Haaveissa enemmän rahaa omaan käyttöön? Kilpailuta asuntolainasi.

Päaset nopeasti tapaamiseen, jossa autamme sinua valitsemaan elämäntilanteeseesi mitoitettut, yksilölliset ja joustavat pankkipalvelut.

Oma lähipankkisi paremmassa arjessa.
omasp.fi/asuntolaina

Luoton myöntää Oma Säästöpankki Oyj.

OmaSp Masku Maskuntie 224
OmaSp Naantali Tullikatu 13
OmaSp Raisio Raisiontori 6
omasp.fi

Leena Suvanto
konttorinjohtaja
020 758 2945

Päivi Talja
rahoituspäällikkö
020 758 2981

Riku Niemi
rahoitusneuvoja
020 758 2253

Heidi Häkkinen
rahoitusasiantuntija
020 758 2977

Lauri Stenfors
rahoituspäällikkö
020 758 2956

Weera Koski
rahoitusneuvoja
020 758 2875

Puhelujen hinnat pvm/mpm.

omasp